

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบล พระขาว อำเภอบางบาล
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘

สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล
อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กรมส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาตำบล เป็นเครื่องมือในการบริหารพัฒนาอำเภอโมดิใหม่ที่ระบุทิศทางการพัฒนาตำบลในระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาตำบล บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกตำบล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สามารถสะท้อนปัญหาความต้องการของประชาชนในชุมชน หมู่บ้าน และตำบล ซึ่งมาจากกระบวนการถ้อยแถลงและบูรณาการแผนชุมชน/หมู่บ้าน ในแต่ละระดับหมู่บ้าน ตำบล จนถึงระดับอำเภอ (Bottom-Up) รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด (Top-Down)

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอนับเป็นมิติใหม่ในการบริหารราชการในระดับภูมิภาคเพราะเป็นแผนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ ทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งถือเป็นภาคีการพัฒนาที่สำคัญของตำบล จึงทำให้แผนพัฒนาตำบลสามารถตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วนได้อย่างครอบคลุม และทั่วถึง และยังสามารถช่วยให้การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และมีทิศทางที่ชัดเจน เนื่องจากการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระดับพื้นที่ในปัจจุบันนั้นไม่สามารถที่จะดำเนินการให้ประสบความสำเร็จด้วยหน่วยงานใดเพียงหน่วยงานหนึ่งได้ จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ส่วนราชการ การมีแผนยุทธศาสตร์พัฒนาตำบลจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ทำให้ส่วนราชการสามารถบูรณาการการทำงานได้อย่างมีระบบ และยังเป็นกลไกในการเชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดกับแผนชุมชน/หมู่บ้าน ส่งผลให้ตำบลสามารถตอบสนองความต้องการในระดับพื้นที่แล้ว ยังสามารถสนับสนุนการพัฒนาของจังหวัดให้ประสบความสำเร็จอีกทางหนึ่งด้วย

นายอภิวัฒน์ เรืองศรี

สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล

กรกฎาคม ๒๕๖๘

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

- ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ (แสดงแผนที่ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ)
- อาณาเขตติดต่อและทิศติดต่อ
- การแบ่งเขตการปกครอง จำนวนหมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

- สภาพพื้นที่ ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม (แสดงแผนที่พื้นที่ป่าไม้)
- ลักษณะทิศทาง ทางลาดชัน (แสดงแผนที่ทางลาดชัน)
- ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน (แสดงแผนที่กลุ่มชุดดิน)

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

- ลักษณะภูมิอากาศ
- ฤดูกาล
- สถิติปริมาณน้ำฝน
- อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

- ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง (แสดงแผนที่เส้นทางคมนาคม)
- ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค จังหวัด อำเภอ (แสดงแผนที่เส้นทางเชื่อมต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง)

๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

- แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (แสดงแผนที่แหล่งน้ำธรรมชาติ)
- อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ (แสดงแผนที่ตั้งอาคารชลประทาน)
- พื้นที่ชลประทาน (แสดงแผนที่พื้นที่ชลประทาน)
- โครงการชลประทาน

๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

- โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ
- ผลิตภัณฑ์มวลรวมของตำบล
- รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว
- จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท
- การศึกษา
- สาธารณสุข
- ประเพณีและวัฒนธรรม
- องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

- ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ เช่น ภาคเกษตร อุตสาหกรรม ชุมชนเมือง ที่อยู่อาศัยแยกตามเขตการปกครองย่อย (แสดงแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน)

หน้า

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๓๙ - ๘๑

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

๒.๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่ (เป็นข้อมูล/องค์ความรู้ที่เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ในปัจจุบันของพื้นที่ตำบล)

๑) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- Smart Farmer, YSF ที่มีความรู้/ทักษะความชำนาญ/เครือข่าย

๒) ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

- ทรัพยากรดิน

- ทรัพยากรน้ำ

- ทรัพยากรอื่นๆ

๓) สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น (พืช/ประมง/ปศุสัตว์)/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔) สินค้าเกษตรที่สำคัญ (พืช/ประมง/ปศุสัตว์) มีอะไรบ้าง โดยพิจารณาจัดลำดับ

ความสำคัญ และวิเคราะห์สินค้าเกษตรที่สำคัญแต่ละชนิดเป็นรายประเด็น ดังนี้

- พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม (แสดงแผนที่ Zoning)

- จำนวนพื้นที่ปลูก/เก็บเกี่ยว

- ปริมาณผลผลิตรวม/ผลผลิตเฉลี่ย

- เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จที่เป็นต้นแบบในพื้นที่

- สภาพการใช้เทคโนโลยีการผลิตตั้งแต่ปลูก ดูแลรักษา เก็บเกี่ยวผลผลิต

- ภูมิปัญญาการปลูกหรือการผลิต

- ต้นทุนการผลิตแยกประเภท/รายการ

- สถานการณ์ตลาด/วิธีการตลาด

๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (รายละเอียดตามตาราง)

หน้า

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๘๒ - ๘๘

๓.๑ การพัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๒ การพัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๓ การพัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๔ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

ภาคผนวก

๘๙ - ๑๒๐

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

ตำบลพระขาวตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอบางบาลอยู่ห่างจากอำเภอบางบาล ประมาณ ๖ กิโลเมตรและตำบลพระขาวมีพื้นที่ทั้งหมด ๖,๐๔๔ ไร่

๒.สามารถแบ่งการปกครองออกเป็น ๗ หมู่ ได้แก่

หมู่ที่ 1	บ้านคลัง
หมู่ที่ 2	บ้านคลัง
หมู่ที่ 3	บ้านพระขาว
หมู่ที่ 4	บ้านพระขาว
หมู่ที่ 5	บ้านท่าช้าง
หมู่ที่ 6	บ้านโพทะเล
หมู่ที่ 7	บ้านสีสุก

๓. สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่ทั้งหมดของตำบลพระขาวมี ๖,๐๔๔ ไร่แบ่งออกเป็น

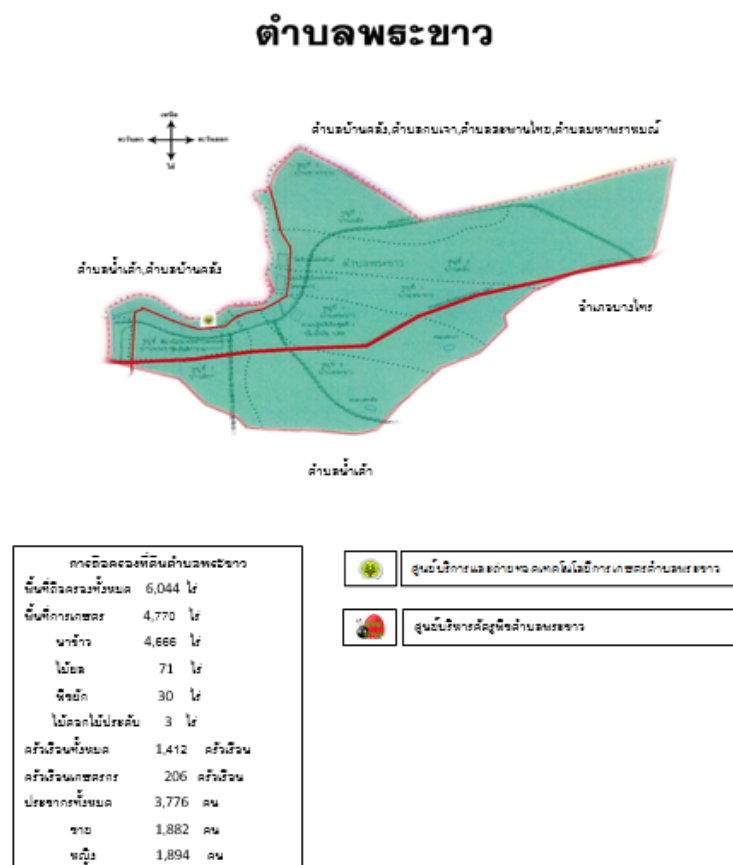
๑. พื้นที่บริเวณที่อยู่อาศัย ๑,๒๗๔ ไร่
๒. พื้นที่ทำการเกษตร ๔,๗๗๐ ไร่
 - พื้นที่ทำนา ๔,๖๖๖ ไร่
 - พื้นที่ทำสวน ๗๑ ไร่
 - พื้นที่สวนผัก ๓๐ ไร่
 - พื้นที่อื่น ๆ ๓ ไร่

๔.อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลกบเจา,บ้านคลัง
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลน้ำเต้า
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอบางไทร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลน้ำเต้า,บ้านคลัง

๕. ขอบเขตการปกครอง

แผนที่แสดงขอบเขตของตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลพระขาว
(ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๔)

๖. การแบ่งเขตการปกครอง

การปกครองส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เมืองการบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ แห่ง

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพระขาว

๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศ

๑.ลักษณะภูมิประเทศ

- ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ไม่มีภูเขาและป่าไม้ เมื่อฤดูน้ำหลาก น้ำเหนือจะไหลบ่าตามแม่น้ำเข้าท่วมทุ่งนา แต่ปัจจุบันยังดีที่มีคลองชลประทานกั้นอยู่นอกจากพื้นที่จะราบลุ่มแบบแบนแล้วยังมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน โดยเฉพาะมีแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นแม่น้ำที่คล้ายกับเส้นโลหิตใหญ่ และมีคลองแยกไปหลายคลอง เช่น คลองบางบาล คลองบางหลวง (คลองโผงเผง) คลองมหาพราหมณ์ คลองบางปลาหมอ (คลองมโนราห์) ทำให้พื้นที่อำเภอบางบาลคล้ายกับเกาะใหญ่และอำเภอบางบาลจะมีน้ำท่วมตามฤดูกาล จึงทำให้ดินอุดมสมบูรณ์และเกิดชุดดินหลายๆ ชุด เช่น ชุดดินอยุธยา ชุดดินอ่างทอง จึงทำให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก
- มีระยะทางห่างจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร ระยะทางประมาณ ๙๐ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร และห่างจากตัวอำเภอบางบาล ๑๒ กิโลเมตร

๒. ข้อมูลกลุ่มชุดดินความเหมาะสมของดิน และคุณภาพดิน

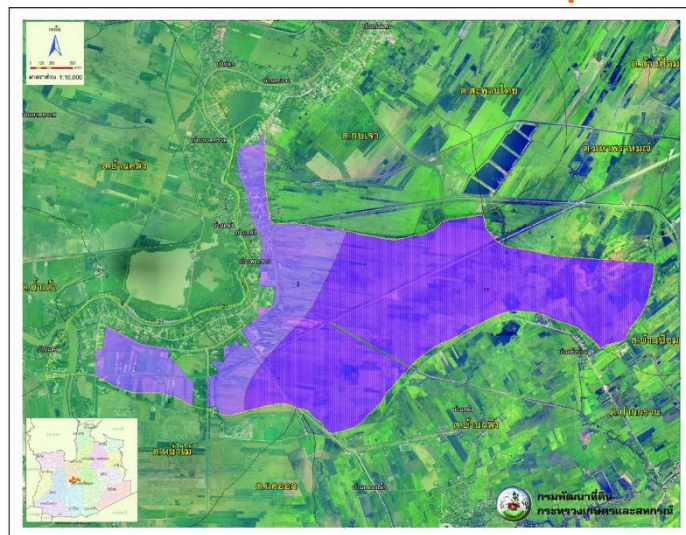
ลักษณะดินในท้องที่อำเภอบางบาล ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนเหนียว และมีดินร่วนปนดินทรายอยู่ตามชายฝั่งคลองบ้างเล็กน้อย โดยมีชุดดิน ๖ ชุดดิน ดังนี้

๑. ชุดดินอยุธยา (๖) มีอยู่ทั่วไปในท้องที่อำเภอบางบาล เป็นชุดดินที่มีอยู่มากที่สุดประมาณ ๖๐% ของพื้นที่ทั้งหมด มีความลาดชัน ๐-๑ % ความลึกของดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียว สีของดินเป็นเทาถึงดำปนเทา มีจุดประสีเหลืองแดงและเหลืองเทา ที่ระดับความลึก ๑๒๐ ซม. การระบายน้ำช้ามาก ความสามารถให้น้ำซึมผ่านช้าการชะล้างมีอินทรีย์วัตถุค่อนข้างสูง มีปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ดินบนปานกลาง ดินล่างค่อนข้างต่ำ ปริมาณโปแตสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชดินบนสูงมาก ดินล่างสูงมาก pH ของดินบน ๔.๕-๗ ดินล่าง ๔.๐-๕.๐ เหมาะสำหรับปลูกข้าว มีปัญหาเรื่องดินเป็นกรดหรือดินเปรี้ยว ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม

๒. ชุดดินสิงห์บุรี (๒๑) เป็นชุดดินที่มีอยู่ทั่วไป รองลงมาจากชุดดินอยุธยาอยู่ในท้องที่ตำบลน้ำเต้า พระขาว บ้านคลัง กบเจา วัดยม บางชะนี บางบาล ไทรน้อย บางหลวงโดด และบางหัก มีความลาดชัน ๐-๑% ความลึกของดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดชั้น สีของดินเป็นสีเทาเข้มปนน้ำตาล และมีจุดประสีน้ำตาล หรือเหลืองปนแดงการระบายน้ำเร็วความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านปานกลาง การชะล้างช้ามีอินทรีย์วัตถุปานกลางมีปริมาณฟอสฟอรัสที่มีประโยชน์ต่อพืช ดินชั้นบนปานกลาง ดินชั้นล่างต่ำ มีปริมาณโปแตสเซียมที่มีประโยชน์ต่อพืช ดินชั้นบนสูงมาก ดินชั้นล่างสูง pH ของดินชั้นบน ๕.๕-๖.๕ ชั้นล่าง ๔.๕-๕.๕ เหมาะสำหรับปลูกข้าว มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินของตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลพระขาว

(ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๔ ; ชุดดิน กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๕๔)

๓ สภาพภูมิอากาศ

อำเภอบางบาลเป็นลักษณะอากาศแห้งแล้ง มีข้อมูลดังนี้

- ๑) อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ๒๘.๓ องศาเซลเซียส
- ๒) ความกดอากาศตลอดทั้งปีเฉลี่ย ๑๐๐๙.๓ HPA
- ๓) ความชื้นสัมพัทธ์ตลอดทั้งปีเฉลี่ย ๗๗.๐ %
- ๔) ปริมาณน้ำฝนตลอดทั้งปีเฉลี่ย ๑๑๑๙.๖ มิลลิเมตร
- ๕) จำนวนวันที่ฝนตก ๑๑๔ วัน
- ๖) การกระจายตัวของฝนในช่วงแต่ละเดือน ช่วงเดือนกันยายน เป็นช่วงเดือนที่มีฝนตกมากที่สุด
- ๗) ฝนจะตกมากในช่วงเดือนกรกฎาคม – ตุลาคม และฝนจะแล้งในช่วงเดือนมกราคม – เมษายน ของทุกปี
- ๘) มีน้ำท่วมในฤดูน้ำมาก ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

โดยทั่วไป ตำบลพระขาวอำเภอบางบาลก็มีภูมิอากาศเหมือนกับทุกอำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตเดียวกัน โดยมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้ฝนตก แต่จากการแบ่งเขตจากกรมอุตุนิยมวิทยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเขตที่มีปริมาณฝนตกน้อยที่สุดของประเทศ โดยมีฝนเฉลี่ยทั้งปีต่ำกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร (๔๘ นิ้ว) เฉลี่ยทั้งปีของประเทศ ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร (๖๐ นิ้ว) และในรอบปีหนึ่งๆ มีบ่อยครั้งที่อยุธยาฝนตกต่ำกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร จำนวนฝนตกอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม เดือนที่ฝนตกหนักที่สุดในเดือน กันยายน - ตุลาคม เพราะมีโอกาสได้รับฝนจากดีเปรสชั่น และระยะนี้อาจเกิดภาวะน้ำท่วมได้ เนื่องจากฝนตกหนักทางภาคเหนือแต่ในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม อาจเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำได้ เพราะอยู่ในภาวะฝนตกน้อย

ทางด้านอุณหภูมิ ตำบลพระขาวอำเภอบางบาลนับว่าเป็นอำเภอหนึ่งที่มีอากาศร้อน คือเฉลี่ย ๓๔ องศาเซลเซียส แต่เนื่องจากอยู่ในที่ราบภาคกลางตอนล่าง ไม่ไกลจากอ่าวไทยมากนัก ในฤดูร้อนเดือนมีนาคม - เมษายน จึงมีโอกาสได้รับลมทะเล ซึ่งจะพัดแรงในตอนเย็นและตอนหัวค่ำ หรือที่เราเรียกว่า “ลมตะเภา” พัดมาจากทิศใต้เข้าสู่ที่ราบภาคกลาง จึงนำเอาความเย็นความชุ่มชื้นมาผ่อนคลายความร้อนลงบ้างในช่วงตอนเย็น ส่วนระยะเดือนพฤศจิกายน - มกราคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูหนาวอากาศจะมีอุณหภูมิต่ำลงโดยเฉลี่ยแล้วประมาณ ๒๐ องศาเซลเซียส และถ้าได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดแรงความหนาวเย็นก็จะมากขึ้น เพราะภูมิประเทศเป็นแบบที่ราบแบนทำให้ลมพัดแรง

สรุปแล้วตำบลพระขาว มี ๓ ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม - มิถุนายน อากาศจะร้อนมาก อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณเฉลี่ย ๓๐-๓๕ องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ระยะนี้อาจเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำเนื่องจากอยู่ในภาวะฝนทิ้งช่วง

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - ตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๙-๓๒ องศาเซลเซียส ฝนตกหนักในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม ระยะนี้อาจเกิดภาวะน้ำท่วมได้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๐-๒๒ องศาเซลเซียส อากาศจะหนาวมากในช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม ระยะนี้อาจเกิดภัยหนาวได้แต่ไม่รุนแรงนัก

สถิติปริมาณน้ำฝน

พ.ศ.	2559	2560	2561
เดือน			
มกราคม	9.9	5.3	23.1
กุมภาพันธ์	0.0	0.4	19.1
มีนาคม	0.0	73.6	33.0
เมษายน	40.1	21.3	103.6
พฤษภาคม	80.9	181.6	184.9
มิถุนายน	149.3	229.9	107.3
กรกฎาคม	286.1	205.0	75.0
สิงหาคม	103.9	230.1	163.4
กันยายน	141.4	173.1	222.3
ตุลาคม	142.4	158.3	103.2
พฤศจิกายน	75.1	75.6	44.7
ธันวาคม	0.0	15.6	40.0
รวม	1,029.1	1,369.8	1119.6

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา

ภัยธรรมชาติ

ตำบลพระขาวตั้งอยู่ติดลำคลองฤดูฝนเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน จะมีน้ำหลากจากภาคเหนือผ่านแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้เอ่อล้นท่วมทุกปี ซึ่งมีพื้นที่ติดลำคลอง เกษตรกรที่ปลูกกล้วยและพืชผักจะได้รับ ความเสียหายเกือบทุกปี จึงมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมผลผลิตการเกษตร

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

อำเภอบางบาลสามารถเดินทางได้ ๒ เส้นทาง

๑. การคมนาคมทางบก

- ทางหลวงจังหวัดสายอยุธยา-บางบาล-เสนา
- ถนนคันคลองชลประทาน

๒. การคมนาคมทางน้ำ

- อาศัยแม่น้ำลำคลอง ได้แก่ แม่น้ำน้อย คลองบางบาล ซึ่งสามารถใช้ได้ตลอดปี ติดต่อกับทุกตำบลและหมู่บ้าน

การคมนาคม

ตำบลพระขาวสามารถเดินทางติดต่อกันได้ ๒ ทาง คือ ทางบก และทางน้ำ แต่ในปัจจุบันจะใช้ทางบกมากกว่า เพราะสะดวกรวดเร็ว สามารถติดต่อกับทั่วถึงทุกหมู่บ้าน

การคมนาคมทางบกที่สำคัญ คือ การติดต่อกับภายในอำเภอ และการติดต่อระหว่างอำเภอ

การคมนาคมติดต่อภายในอำเภอ มีดังนี้

๑. ถนนหลวงจังหวัดหมายเลข ๓๔๑๒ สายอยุธยา - บางบาล - เสนา ผิวจราจรลาดยางแอสฟัลท์ ตัดผ่านตำบลมหาพราหมณ์ ตำบลสะพานไทย ตำบลกบเจา ตำบลบ้านคลั่ง ตำบลพระขาว และตำบลพระขาว ผ่านหน้าที่ว่าการอำเภอบางบาล ตรงหลักกิโลเมตรที่ ๗.๕

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอ มี ๑ สาย คือ

๑. ถนนทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๓๒๖๓ (เส้นทางอยุธยา-สุพรรณบุรี) ตัดจากอำเภอพระนครศรีอยุธยา ผ่านอำเภอบางบาลที่ตำบลมหาพราหมณ์ ตำบลสะพานไทย ตำบลพระขาวและตำบลพระขาวเข้าสู่อำเภอเสนาเป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ สภาพดี

๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

- แหล่งน้ำจากธรรมชาติที่สำคัญ มี ๒ แหล่งน้ำ คือ

๑. คลองบางบาล

๒. แม่น้ำน้อย

- มีโครงการส่งน้ำชลประทานอยู่ ๑ โครงการ คือ

- โครงการชลประทานบางบาล

แต่ว่าระบบการส่งน้ำของชลประทานยังไม่ดีพอ ต้องอาศัยน้ำจากธรรมชาติ คือ น้ำฝน

พื้นที่ชลประทาน/แหล่งน้ำ

๑.แหล่งน้ำชลประทาน อำเภอบางบาล มีแหล่งน้ำโครงการชลประทาน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๘๐% ของพื้นที่ทั้งหมด มีโครงการชลประทาน ๒ โครงการ คือ

- โครงการชลประทานบางบาล สูบน้ำช่วยเหลือ หมู่ ๑-๗

๒. แหล่งน้ำธรรมชาติ ประกอบด้วย แม่น้ำลำคลอง หนอง และบึงธรรมชาติ และมีแม่น้ำ ๑ สายไหลผ่าน คือ

- แม่น้ำน้อย ไหลจากสุพรรณบุรี ผ่านอำเภอสนา อำเภอบางบาลในเขตท้องที่ตำบลน้ำเต้า และตำบลพระขาว

- คลองบางปลาหมอ ไหลจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลโผงเผง อำเภอบางบาล

๓. สภาพน้ำใต้ดิน

พื้นที่อำเภอบางบาล มีสภาพน้ำใต้ดินที่ให้ปริมาณน้ำมาก (๕๐-๒๐๐ ลบ.เมตรต่อชั่วโมง) โดยทั่วไปน้ำมีคุณภาพดี แต่บางพื้นที่เป็นน้ำกร่อยและมีตะกอน

แผนที่แสดงพื้นที่ตามโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

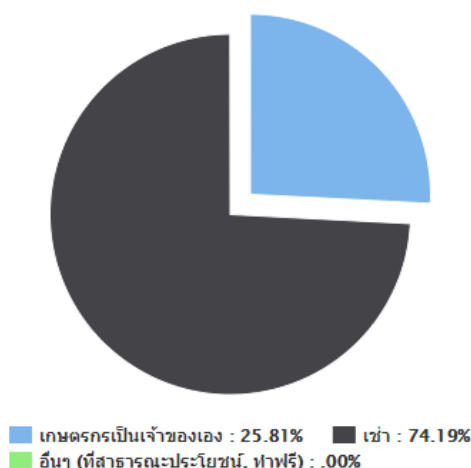
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ขนาดการถือครองที่ดิน

มีครัวเรือนเกษตรกร ๒๐๖ ครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๔,๗๗๐ ไร่

ลักษณะการถือครองที่ดิน

๒. พื้นที่/สภาพการถือครอง

- มีที่ดินเป็นของตนเองประมาณ ๒๕.๘๑%
- เช่าที่ดินทั้งหมดประมาณ ๗๔.๑๙%

๓. จำนวนแรงงาน

ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงานและมีแม่บ้านอยู่จำนวนมาก ส่วนช่วงอายุระหว่าง ๑๐-๒๕ ปี จะมีไม่มากนักส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนนักศึกษา และรับจ้าง บางรายทำงานโรงงาน วัยแรงงานส่วนใหญ่จะมีไม่มากนัก ส่วนมากวัยแรงงานจะมีอาชีพทำงานโรงงานอุตสาหกรรม และโรงอิฐ จึงทำให้จำนวนแรงงานน้อย ส่วนผู้สูงอายุและเด็กอ่อนอยู่บ้าน การดำเนินการจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ทำได้ยาก

๔. รายได้ รายจ่าย ของครัวเรือน

ราษฎรในอำเภอบางบาล ส่วนใหญ่จะมีรายได้จากภาคเกษตรกรรม ส่วนอาชีพรองจะได้มาจากการรับจ้าง รายได้เฉลี่ยจะอยู่ในเกณฑ์ปานกลางประมาณ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ส่วนอาชีพรับจ้างจะมีรายได้เฉลี่ยประมาณ ๑๐,๐๐๐ - ๑๒,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี และถ้าเป็นอาชีพค้าขายจะมีรายได้เฉลี่ย ๔๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

๕. การเกษตร

พื้นที่ทั้งหมด ๖,๐๔๔ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ประมาณ ๔,๗๗๐ ไร่ คิดร้อยละ ๗๘.๙๒ ของพื้นที่ทั้งหมด แยกเป็นทำนา ๔,๖๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๒๐ ปลูกไม้ผล ๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๗ ปลูกพืชผัก ๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๙ เกษตรกรจำนวนมากไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีแต่ไม่พอทำกัน ต้องเช่าที่ดินเพื่อทำการเกษตร

๖. การปศุสัตว์

มีการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป เช่น วัว, ไข่, ไก่, เป็ด, ห่าน ซึ่งมีอยู่ทุกหมู่บ้านเพื่อไว้บริโภคในครัวเรือนและเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องจากการเลี้ยงไว้เพื่อการค้ายังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลาย

๗. การประมง

มีแม่น้ำหลายสาย ซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญและเป็นแหล่งทำการประมงของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่นิยมจับปลาแหล่งน้ำธรรมชาติมากกว่าที่จะเพาะเลี้ยงเอง แต่มีการเพาะเลี้ยงปลาดุก ปลานิล ปลาตะเพียน อยู่บ้างเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว

๘. อุตสาหกรรม

ในเขตตำบลพระขาว มีอุตสาหกรรม ๑ ประเภท

- อุตสาหกรรมในครัวเรือนได้แก่ การทำอิฐเผาซึ่งมีทั้งอิฐมือ และอิฐเครื่อง

๙. พาณิชยกรรม และการบริการ

เนื่องจากตำบลพระขาว อำเภอบางบาลตั้งอยู่กึ่งกลางระหว่างอำเภอพระนครศรีอยุธยา และอำเภอสนา ซึ่งพื้นที่ที่มีความเจริญและเป็นศูนย์รวมทั้งด้านสินค้าและบริการต่างๆ ประชาชนสามารถเดินทางไปใช้บริการได้อย่างสะดวก จึงไม่มีสถาบันการเงินร้านค้า อาคารพาณิชย์ ตั้งขึ้นในพื้นที่อำเภอบางบาลมากนัก ส่วนใหญ่จะมีเพียงร้านค้าขนาดเล็กที่จำหน่ายสินค้าและของใช้ที่จำเป็นเท่านั้น

๑๐. การสหกรณ์

จำนวน ๑ แห่ง สหกรณ์การเกษตรอำเภอบางบาล

๑๑. การท่องเที่ยว

ด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของพระขาว ได้แก่

โบราณสถาน/โบราณวัตถุ ได้แก่

๑. วัดพระขาว
๒. วัดพิบูล
๓. วัดสันติการาม

๑๒. เป้าหมายของการทำฟาร์ม

เกษตรกรส่วนใหญ่ของตำบลพระขาว ทำนาและเลี้ยงสัตว์

๑๓. เทคนิค วิธีการผลิต

ตำบลพระขาว มีการนำเทคโนโลยีและวิธีการผลิตใหม่เข้ามาใช้ในการทำการเกษตร เช่น

- ๑) การทำปุ๋ยชีวภาพ แทนการใช้ปุ๋ยเคมี
- ๒) มีการจัดทำปุ๋ยชีวภาพจากเศษวัชพืช และใช้หัวเชื้อปุ๋ย พด. จากกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และทำให้พืชผักปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง
- ๓) การใช้สารสกัดชีวภาพ แทนการใช้สารเคมีเพื่อลดการเสี่ยงอันตรายจากสารเคมี

๑๔. สัตว์ใช้งาน เครื่องจักรกลการเกษตรและปัจจัยการผลิต

ตำบลพระขาวปัจจุบันไม่นิยมใช้แรงงานจากสัตว์ แต่ใช้เครื่องจักรกลการเกษตรแทนแรงงานสัตว์ เช่น รถไถใหญ่ รถไถเดินตาม เป็นต้น มีการใช้เครื่องจักรมาช่วยในภาคการเกษตร แทนแรงงานคน เช่น เครื่องสูบน้ำ รถเกี่ยวข้าว เป็นต้น

๑๕. การรวมกลุ่มเกษตรกรและเงินทุนของกลุ่ม

ตำบลพระขาวมีการรวมกลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม

๑๖. แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- สหกรณ์การเกษตรบางบาล
- สินเชื่อนอกระบบ

๑๗. ข้อมูลการตลาด (วิธีการตลาด แหล่งรับซื้อผลผลิต)

ข้าว	{	๙๐%	ขายโรงสี
		๑๐%	เก็บไว้ทำพันธุ์
พืชไร่	{	๙๐%	ขายในตลาด
		๑๐%	บริโภคและเก็บไว้ทำพันธุ์
พืชผัก	{	๙๐%	ขายส่ง, ขายในตลาด
		๑๐%	บริโภคและเก็บไว้ทำพันธุ์
ไม้ผล	{	๙๐%	ขายส่ง, ขายในตลาด
		๑๐%	บริโภค แปรรูป

เกษตรกรในตำบลพระขาวส่วนใหญ่ซื้อปัจจัยการผลิตจากอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการจำหน่ายสินค้าการเกษตรนอกจากมีพ่อค้ามารับซื้อในตำบลแล้วเกษตรกรยังนำไปจำหน่ายที่ตลาดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตลาดอำเภอเสนา และตลาดจังหวัดอ่างทอง

๑๘. ภาวะหนี้สิน

ภาวะหนี้สินของราษฎรบางบาล

- มีหนี้ในระบบ
- มีหนี้นอกระบบ

๑๙. กองทุนหมู่บ้านและผลการดำเนินการ

ตำบลพระขาว มีกองทุนหมู่บ้านทุกหมู่บ้านรวม ๘ กองทุน ผลการดำเนินงานกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกของกองทุนปฏิบัติตามข้อบังคับของกองทุนเป็นอย่างดี

๒๐. ผลผลิตเฉลี่ย ราคา ต้นทุนการผลิต

ข้าวนาปรัง	รายการ	บาท/ไร่
-	ค่าพันธุ์ ๒๕ กก.	๖๒๐
-	ค่าไถ	๔๕๐
-	ค่าปุ๋ย	๘๐๐
-	ฮอร์โมน (๒ ครั้ง)	๙๐
-	ค่าสารเคมี (วัชพืช)	๔๕๐
-	ค่าสารเคมี (แมลง)	๒๘๕
-	ค่าสูบน้ำ	๑,๐๐๐
-	ค่าเกี่ยว	๕๐๐
-	ค่าขนส่ง	๒๐๐
-	ค่าเช่านาไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท ทำ ๒ ครั้ง	๑,๐๐๐
	รวมค่าใช้จ่าย	๕,๓๙๕ บาท
	ราคาขาย (บาท/เกวียน)	๗,๕๐๐ บาท
	นาปรังผลผลิตเฉลี่ย	๙๔๒ กก./ไร่
	ขายได้	๗,๐๖๕ บาท
	กำไรสุทธิ	๑,๖๗๐ บาท

ไม้ผล

กล้วยหอม	บาท/ไร่
- ค่าหน่อพันธุ์ ๔๐๐x๑๕	๖,๐๐๐ บาท
- ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ ๑ ลูก	๙๒๐ บาท
- ค่าปุ๋ยยูเรีย	๗๖๐ บาท
- ค่าสูบน้ำ	๒,๕๐๐ บาท
- ค่าฟูราดาน	๓๖๐ บาท

- ค่าไม้ค้ำ	๓,๒๐๐ บาท
รวมค่าใช้จ่าย	๑๓,๗๔๐ บาท
ขายเฉลี่ย $๑๕๐ \times ๔๐๐ =$	๖๐,๐๐๐ บาท
กำไรสุทธิ $๖๐,๐๐๐ - ๑๓,๗๔๐ =$	๔๖,๒๖๐ บาท

ข้อมูลด้านสังคม

๑. จำนวนประชากรและครัวเรือน

ประชากรในตำบลพระขาวมีการตั้งบ้านเรือนกระจายไปตามแนวความยาวของแม่น้ำ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑,๔๕๖ ครัวเรือน เป็นชาย ๑,๘๘๗ คน หญิง ๑,๙๒๒ คน รวมทั้งหมด ๓,๘๑๙ คน ส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน จึงทำให้ไม่ขาดแคลนแรงงานในการประกอบอาชีพทางการเกษตร แต่ก็มีประชากรวัยหนุ่มสาวที่ไปทำงานที่อื่นบ้าง

จำนวนประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น ๓,๘๑๙ คน แยกเป็นชาย ๑,๘๘๗ คน หญิง ๑,๙๒๒ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ ๒๕๔.๔๓ คน / ตร.กม. จำนวนบ้าน ๑,๐๖๘ หลังคาเรือน

ลำดับที่	ตำบล	ครัวเรือน	ประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1.	ตำบลพระขาว	๑,๔๕๖	๑,๘๘๗	๑,๙๒๒	๓,๘๑๙

๒. ขนบธรรมเนียมประเพณีพิธีกรรมอิทธิพลทางความคิด (ค่านิยม)

ขนบธรรมเนียมประเพณีของราษฎร จะมีเป็นประเพณีพื้นบ้าน เช่น งานทำบุญศาลเจ้าปู่ จัดงานช่วงเดือน กุมภาพันธ์ และประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญๆ ทางศาสนา งานประเพณีต่างๆ ได้แก่ ประชาชนชาวไทยทั่วไป สามารถจำแนกได้ทั้งปี ดังนี้

- ทำบุญวันขึ้นปีใหม่ วันที่ ๑ มกราคม
- เทศกาลตรุษจีน เดือน กุมภาพันธ์
- ทำบุญกลางบ้าน วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓
- ทำบุญวันสงกรานต์ วันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน
- ทำบุญวันเข้าพรรษา เดือน กรกฎาคม
- ทำบุญวันออกพรรษา เดือน ตุลาคม
- เทศกาลวันลอยกระทง เดือน พฤศจิกายน
- เทศกาลวันสิ้นปี ๓๑ ธันวาคม

๓. ศาสนา สิ่งยึดเหนี่ยว และข้อห้ามต่าง ๆ

การศาสนาประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ ๙๐ ศาสนาอื่นๆ ประมาณร้อยละ ๑๐ มีสถาบันหรือองค์กรทางศาสนา มัสยิด จำนวน ๕ แห่ง วัด หรือ ที่พักสงฆ์ จำนวน ๕ วัดแยกเป็น

๑. วัดพระขาว วัดในตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประเภทวัด วัตรราษฎร์ วัดนิกายมหานิกาย

๒. วัดพิบูล วัดในตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประเภทวัด วัตรราษฎร์ วัดนิกายมหานิกาย

๓. วัดสันติการาม วัดในตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประเภทวัด วัตรราษฎร์ วัดนิกายมหานิกาย

๔. การศึกษา

เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ ๔ จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้นและไม่ได้ศึกษาต่อ และยังมีจำนวนบุตรหลานเกษตรกรที่กำลังศึกษาต่อ ประชากร ๙๙.๙ % ที่อ่านหนังสือออก

ในตำบลพระขาว จัดการศึกษาทั้งระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา กระจายอยู่ตามตำบลต่าง ๆ ดังนี้ คือ

๑. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ มี จำนวน ๒๓ โรงเรียน โดยอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

๑.๑ ตำบลพระขาว มี ๑ โรงเรียน คือโรงเรียนวัดพระขาว

ตารางข้อมูลสถานศึกษาในตำบลพระขาว

ที่	ท้องถิ่น/เทศบาล	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนศูนย์เด็กเล็ก	จำนวนนักเรียน
	อบต.พระขาว	๑	๒๙๘	๑	๓๑

๕. ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

- กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- ผู้ทรงคุณวุฒิ
- เจ้าอาวาส
- ข้าราชการ
- กรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ
- ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ
- ฯลฯ

๖. การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ มีดังนี้

๑. กลุ่มเกษตรกร
๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กิจกรรมที่ดำเนินงานทางด้านกิจกรรมรวมและส่วนตัวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร นอกจากนั้นยังเน้นเรื่องเคหกิจเกษตร เรื่องการถนอมอาหาร และแปรรูป ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างดี

๗. องค์กรในชุมชน

องค์กรในชุมชนของตำบลน้ำเต้า ได้แก่

- กองทุนหมู่บ้าน
- กลุ่มเกษตรกร
- กลุ่มอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพ
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- กลุ่มผู้สูงอายุ
- กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน
- กลุ่ม อพปร.
- กลุ่มสหกรณ์
- กลุ่มลูกค้า ธกส.

๘. กองทุน

- กองทุนหมู่บ้าน ๘ กองทุน

๙. สาธารณสุข

ในเขตตำบลพระขาว มีสถานบริการด้านสาธารณสุข ดังนี้ คือ

๓. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพระขาว จำนวน ๑ แห่ง

๕. ร้านขายยาปัจจุบัน จำนวน ๑ แห่ง

จำนวนบุคลากรทางด้านสาธารณสุข

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสาธารณสุข จำนวน ๒ คน
- อสม. จำนวน ๔๘ คน

๑๐. ภูมิปัญญา

๑๑. สาธารณูปโภคในเขตอำเภอบางบาล

การสื่อสาร

ตำบลพระขาวมีบริการด้านการสื่อสารแก่ประชาชน ดังนี้

๑. สาขาที่ทำการไปรษณีย์ ๑ แห่ง

๒. ชุมสายโทรศัพท์ ๑ แห่ง มีโทรศัพท์เป็นคู่สายของตนเองแล้วดังนี้ ตำบล มหาพราหมณ์

ตำบลกบเจา ตำบลสะพานไทย ตำบลพระขาว ตำบลบ้านคลัง ตำบลน้ำเต้า แต่ยังไม่ครบทุกครัวเรือนใน

ตำบลนั้น ๆ มีโทรศัพท์สาธารณะใช้ระบบเสาตั้งที่ ตำบลบ้านกุ่ม ตำบลบางชะนี ตำบลทางช้าง ตำบลบางหัก ตำบลวัดตะกู ตำบลมหาพราหมณ์

๓. หอกระจายข่าว

ไปรษณีย์

อำเภอบางบาล มีที่ทำการไปรษณีย์ระดับอำเภอ ๑ แห่ง ตั้งอยู่ ณ ที่ตำบลมหาพราหมณ์

การไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบางบาล รับผิดชอบในการจ่ายไฟฟ้าให้พื้นที่ตำบลจำนวน ๑๖ ตำบล ๑๑๑ หมู่บ้าน , เทศบาล ๒ แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล ๔ แห่ง พร้อมทั้งจ่ายไฟฟ้าให้ภาคเอกชนรายย่อยทั่วไปและภาคธุรกิจอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอบางบาล

ไฟฟ้า มีหน่วยบริการไฟฟ้าผู้ใช้ไฟย่อย ที่ตำบลมหาพราหมณ์ หน้าที่ว่าการอำเภอบางบาล ซึ่งเป็นหน่วยใช้ไฟขึ้นอยู่กับอำเภอเสนา การใช้ไฟฟ้านั้นมีครบทุกตำบล ทุกหมู่บ้าน

ประปา ในเขตอำเภอบางบาลนั้น ปัจจุบันมีการขุดบ่อบาดาลเพื่อนำน้ำประปามาใช้หลายแห่งแล้ว ซึ่งพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อให้พอใช้ เพราะปัจจุบันประชาชนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางบาล คลองบางหลวง ประสบกับปัญหาน้ำในแหล่งน้ำเน่าเสีย จึงต้องรณรงค์ในเรื่องน้ำบาดาล และถึงเก็บน้ำฝนขนาดใหญ่

๑๒. ธนาคารหรือสถาบันการเงิน

ธนาคารเพื่อการเกษตร ตั้งอยู่ที่ ตำบลมหาพราหมณ์

๑๓. หน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่

หน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ

- ที่ทำการปกครองอำเภอบางบาล
- สถานีตำรวจภูธรอำเภอบางบาล
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางบาล
- สำนักงานท้องถิ่นอำเภอบางบาล
- สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางบาล
- สำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่อำเภอบางบาล
- สำนักงานสัสดีอำเภอบางบาล
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางบาล
- ที่ทำการไปรษณีย์บางบาล
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาบางบาล

๑๔. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กร

๑๔.๑ เกษตรกรผู้นำ

๑) นายปรุง ไกรสินธุ์ เกษตรทฤษฎีใหม่

๑๔.๒ องค์กรเกษตรกร

๑) วิสาหกิจชุมชน ๑ กลุ่ม

๑๔.๓ ศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ฯลฯ

- ๑) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์
- ๒) ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ศูนย์

วิสาหกิจชุมชนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จำนวน ๑ วิสาหกิจชุมชน

ชื่อวิสาหกิจชุมชน	รหัสทะเบียน	ที่ตั้ง/ เบอร์โทร.	ผลิตภัณฑ์
๑.วิสาหกิจชุมชนพระขาวข้าวแต๋น		ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13250 โทรศัพท์ 098-4971561	ข้าวแต๋น

กลุ่มส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๑ กลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	ที่ตั้ง/ เบอร์โทร.	ผลิตภัณฑ์
๑. ส่งเสริมอาชีพการเกษตรผสมผสานพระขาว	หมู่ที่ 6 ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ข้าวสารหอมปทุม

๑๕. การจัดการองค์ความรู้ในชุมชน

๑. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล เข้าไปถอดบทเรียนจากปราชญ์ชุมชน เช่นการถอดบทเรียน เรื่องการลดต้นทุนการทำนาข้าว การเลี้ยงไส้เดือน การเลี้ยงชันโรง เป็นต้น โดยมีการนำข้อมูล ไปเผยแพร่ในรูปของการติดประกาศให้ความรู้ที่ศูนย์ ศพก.เครือข่าย ในชุมชน
๒. การเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากร สาธิตการทำปุ๋ยหมัก การตอนกิ่ง การเลี้ยงปลานิล การทำ ฮอร์โมนไข่ การทำสารชีวภัณฑ์ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจ
๓. ภายในชุมชนมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้หลายศูนย์ เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการดินปุ๋ย ด้านการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยมี เกษตรกรต้นแบบประจำศูนย์เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้

ข้อมูลชีวภาพ

๑. พันธุ์พืชที่ปลูก/พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

พันธุ์พืชที่ปลูก

- พันธุ์ข้าว กข ๔๗, กข ๔๑, กข ๓๑, พืชลูกโลก ๒ หอมปทุม
- พันธุ์กล้วย พันธุ์พื้นเมือง กล้วยหอม กล้วยน้ำว้า กล้วยเล็บมือนาง
- พันธุ์พืชผัก แตงกวา มะเขือ ถั่วฝักยาว พริก

พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

- พันธุ์โค พันธุ์ลูกผสม
- พันธุ์ไก่ไข่, ไก่พื้นเมือง

๒. ระบบการผลิต

การผลิตข้าว เกษตรกรส่วนใหญ่ทำนาแบบหว่านน้ำตาม และต้องอาศัยน้ำจากคลองชลประทาน เป็นหลักช่วยในการเพาะปลูก พันธุ์ข้าวส่วนใหญ่ใช้ข้าวพันธุ์ที่ทางราชการปรับปรุง

การปลูกพืชผัก เกษตรกรมีการปลูกพืชผักบ้างในช่วงหลังน้ำลดหรือช่วงฤดูฝน พืชผักที่ปลูกส่วนใหญ่ได้แก่ มะเขือเปราะ แตงกวา มะระ แตงโมอ่อน พริก ฯลฯ มีปัญหาเรื่องแมลงรบกวนบ้าง แต่ก็ไม่ได้ทำให้ผลผลิตเสียหาย ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่สามารถปลูกและนำไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย

การปลูกไม้ผล เกษตรกรปลูกไม้ผลกันแบบสวนหลังบ้าน และตามไร่นา ไม้ผลสวนหลังบ้านส่วนใหญ่ที่ปลูก ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว กล้วยน้ำว้า ส่วนมากเกษตรกรจะใช้ปลูกด้วยเมล็ด ส่วนกิ่งทาบนั้น เกษตรกรไม่นิยมนำมาปลูกเนื่องจากมีปัญหาเรื่องน้ำท่วม

การเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงโคเนื้อ, เป็ดไข่, ไก่ไข่ เป็นต้น

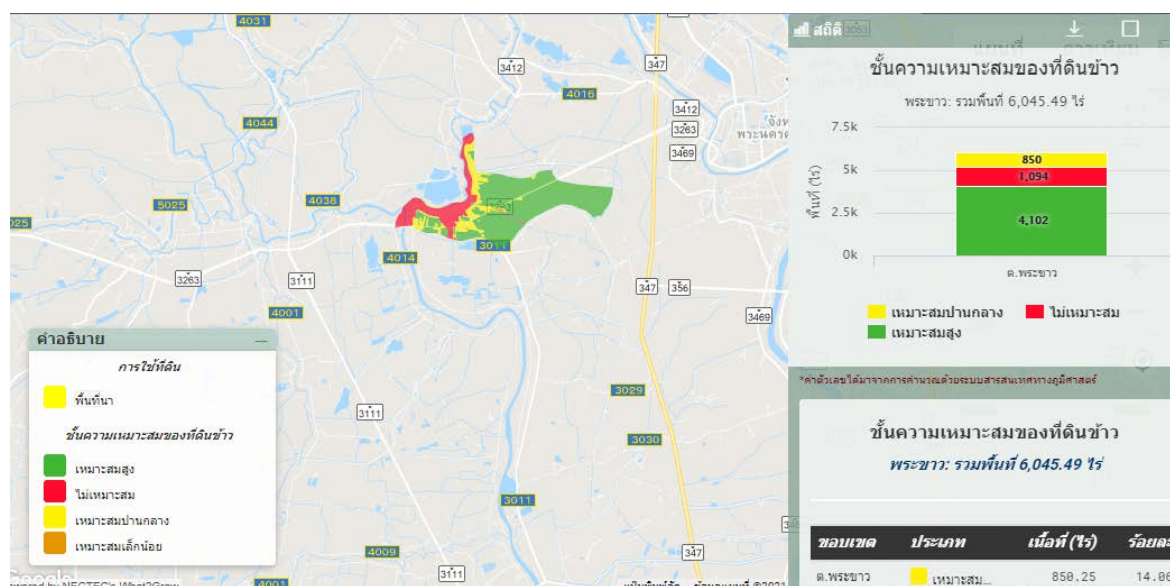
ทางด้านการประมง เกษตรกรจะเลี้ยงปลาในบ่อ และหนองน้ำ ในทุ่งนา เป็นต้น

ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

ตารางแสดงการดูแลปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

กิจกรรมเกษตร	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.
ข้าวนาปี				←						→		
ข้าวนาปรัง	←		→								←	→
ไม้ผล	←											→
กล้วย	←								→			
พืชผัก	←											→
เลี้ยงสัตว์	←											→
ประมง	←											→

แผนที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลพระขาว

๓. เทคโนโลยีการผลิต (การใช้ปุ๋ยสารเคมี ฯลฯ)

เทคโนโลยีการผลิตของตำบลพระขาว อำเภอบางบาล ในด้านของปุ๋ยเคมีและสารเคมี ขณะนี้ จะแนะนำให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพและสารสกัดชีวภาพใช้เอง เป็นการลดต้นทุนการผลิต และยังเป็น การปรับปรุงบำรุงดินให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์ขึ้น และสามารถคืนความสมดุลของธรรมชาติให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ได้ เป็นการปลูกจิตสำนึกให้เกษตรกรรักธรรมชาติมากขึ้น

๔. ปริมาณผลผลิต

เกษตรกรส่วนใหญ่ทำนาปรัง ๑ ครั้ง นาปี ๑ ครั้ง ผลผลิตเฉลี่ย ๙๐๐ กก./ไร่

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used) ในเขตตำบลพระขาว (พื้นที่ทำการเกษตร)

เกษตรกรในตำบลพระขาว อำเภอบางบาลส่วนใหญ่จะมีการปลูกข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ไม้ผล พืชผัก จะมีที่ดินเป็นของตนเองและมีเช่าเป็นบางส่วน ดังนี้

ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่ (4,770 ไร่)	
	ไร่	ร้อยละ
1. นาข้าว	4,666	97.81
2. ไม้ผลและไม้ยืนต้น	71	1.49
3. พืชผัก	30	0.63

ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรจากสำมะโนเกษตรและปศุสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อมูลจากสำมะโน ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘

โดยกรมปศุสัตว์

ปี	ตำบล	ข้อมูล	ผลการเกษตร		ผลผลิต		การเลี้ยงสัตว์				พื้นที่		สัตว์อื่น		พื้นที่		สัตว์อื่น		ลักษณะการเกษตรและพืชผลการเกษตร																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
							กระบือ	วัว	พื้นที่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่

3,612.00

ลงชื่อ: ทศพร คำเขียน ผู้อำนวยการ

นายทศพร คำเขียน

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ข้อมูล ณ วันที่ 14 เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

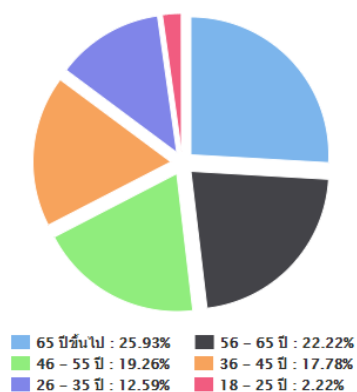
ตำบล มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๒๐๖ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๔ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๓ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๒ และอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๔.๐๐	๒๕.๙๓
๕๖ - ๖๕ ปี	๔๕.๐๐	๒๒.๒๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๔๐.๐๐	๑๙.๒๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๓๗.๐๐	๑๗.๙๘
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๕.๐๐	๑๒.๕๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๕.๐๐	๒.๒๒
รวม	๒๐๖.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

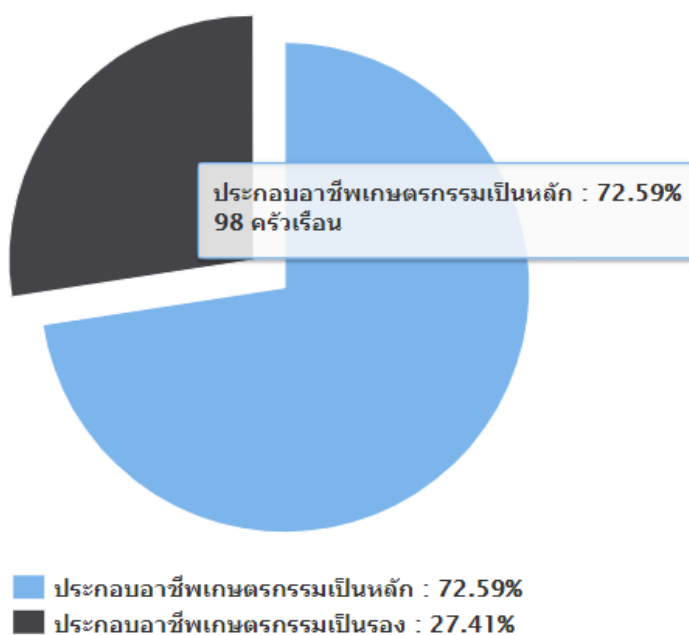
ตำบลพระเขามีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕๙ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๕๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๑ %

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๕๐	๗๒.๕๙
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๕๖	๒๗.๔๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

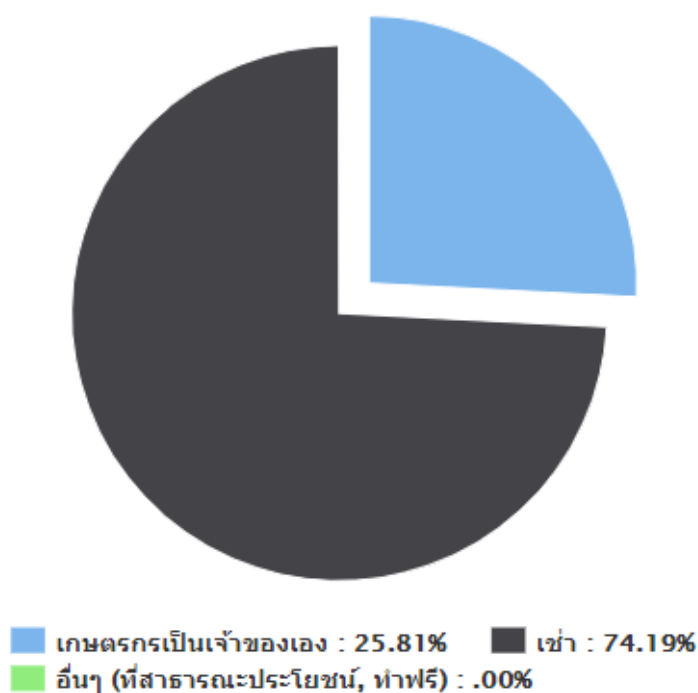
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลพระขาว อำเภอบางบาลส่วนใหญ่ เช่า จำนวน ๑๕๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๑๙ รองลงมาคือเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๕๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๑ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน - ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ - ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๕๓.๐๐	๒๕.๘๑
เช่า	๑๕๓.๐๐	๗๔.๑๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๐.๐๐	๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

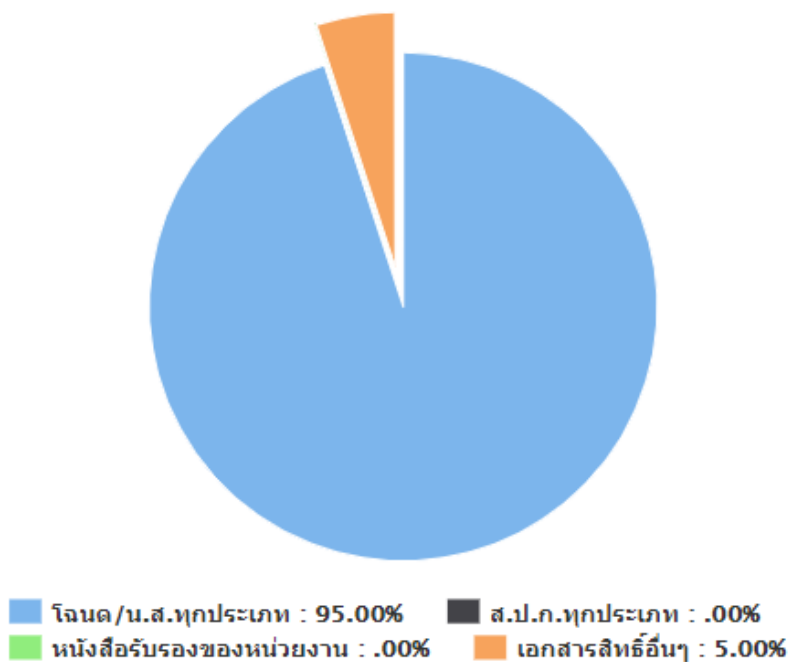
เกษตรกรตำบลพระขาว อำเภอบางบาล มีการถือครองที่ดินเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑๙๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๐ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ อื่นๆจำนวน ๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่นๆ	
๑๙๖	๐	๐	๑๐	๒๐๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอบางบาลมีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๕ราย ยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๓ ราย วิสาหกิจชุมชน ๒๔ แห่ง สมาชิก ๑๕๑ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
พระขาว	๑	๑๐					๒	๑๐				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลพระขาว อำเภอบางบาลมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ
						กษ.	ปศ.	ปกริ	
พระขาว					๑				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลพระขาว อำเภอบางบาลมีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๔ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๗ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่าหนึ่งหน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
พระขาว	๐	๐	๐	๐	๗	๗	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนเหนียว และมีดินร่วนปนดินทรายอยู่ตามชายฝั่งคลองบ้างเล็กน้อย โดยมีชุดดิน ๖ ชุดดิน คือ

๑. ชุดดินอยุธยา (๖) มีอยู่ทั่วไปในท้องที่อำเภอบางบาล เป็นชุดดินที่มีอยู่มากที่สุดประมาณ ๖๐% ของพื้นที่ทั้งหมด มีความลาดชัน ๐-๑% ความลึกของดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียว สีของดินเป็นเทาดำ ถึงดำปนเทา มีจุดประสีเหลืองแดงและเหลืองเทา ที่ระดับความลึก ๑๒๐ ซม. การระบายน้ำช้ามาก ความสามารถให้น้ำซึมผ่านช้าการชะล้างมีอินทรีย์วัตถุค่อนข้างสูง มีปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ดินบนปานกลาง ดินล่างค่อนข้างต่ำ ปริมาณโปแตสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชดินบนสูงมาก ดินล่างสูงมาก pH ของดินบน ๔.๕-๗ ดินล่าง ๔.๐-๕.๐ เหมาะสำหรับปลูกข้าว มีปัญหาเรื่องดินเป็นกรด หรือดินเปรี้ยว ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม

๒. ชุดดินสิงห์บุรี (๒๑) เป็นชุดดินที่มีอยู่ทั่วไป รองลงมาจากชุดดินอยุธยาอยู่ในท้องที่ตำบลน้ำเต้า พระขาว บ้านคลัง กบเจา วัดยม บางชะนี บางบาล ไทรน้อย บางหลวงโดด และบางหัก มีความลาดชัน ๐-๑% ความลึกของดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดชั้น สีของดินเป็น

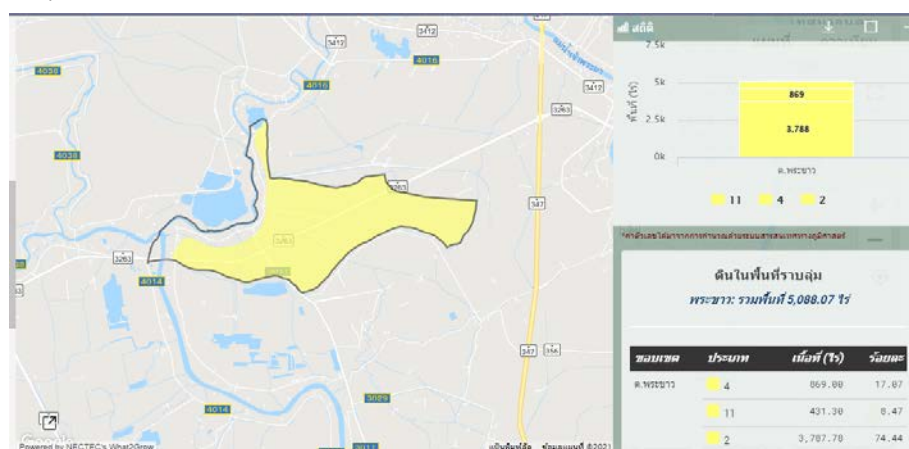
สีเทาเข้มปนน้ำตาล และมีจุดประสีน้ำตาล หรือเหลืองปนแดงการระบายน้ำเร็วความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านปานกลาง กระชะล้างช้ามีอินทรีย์วัตถุปานกลางมีปริมาณฟอสฟอรัสที่มีประโยชน์ต่อพืช ดินชั้นบนปานกลาง ดินชั้นล่างต่ำ มีปริมาณโปแตสเซียมที่มีประโยชน์ต่อพืช ดินชั้นบนสูงมาก ดินชั้นล่างสูง pH ของดินชั้นบน ๕.๕-๖.๕ ชั้นล่าง ๔.๕-๕.๕ เหมาะสำหรับปลูกข้าว มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่

๔. ชุดดินเสนา (๘) เป็นชุดดินที่มีอยู่ในท้องที่ ตำบลไทรน้อย วัฒนม และพระขาว มีความลาดชัน ๐-๑% ความลึกของดินลึกมากเนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดชั้น สีของดินเป็นสีเทาดำ เข้มถึงดำมีจุดประสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนแดง และน้ำตาลปนเหลือง ที่ระดับความลึก ๑๕๐ ซม. การระบายน้ำช้ามาก ความสามารถให้น้ำซึมผ่านช้าและชะล้างช้ามีอินทรีย์วัตถุปานกลาง มีระดับน้ำใต้ดินที่ระดับความลึก ๑๐๐ ซม. เป็นเวลา ๑-๒ เดือน มีปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ดินบนปานกลาง ดินล่างต่ำ ปริมาณโปแตสเซียมต่อพืช ดินบนสูงมาก ดินล่างสูงมาก pH ของดิน ดินบน ๔.๕-๕.๐ ดินล่าง ๔.๐-๔.๕ เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว มีปัญหาเรื่องดินเป็นกรดหรือดินเปรี้ยวไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม

ตารางที่ ๑๒ แสดงทรัพยากรดินตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

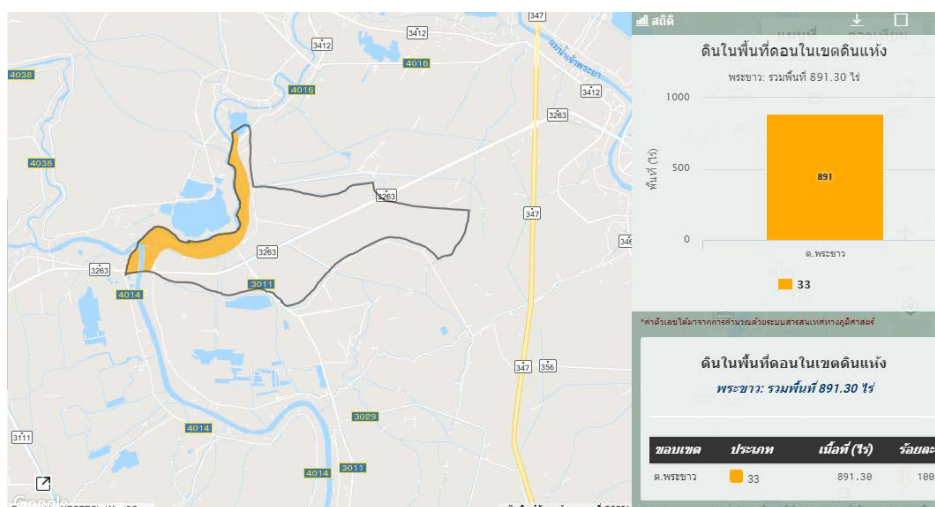
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๐	๐
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๘๙๑.๓๐	๒๓.๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖๖.๑๒	๑.๕
กลุ่มชุดดินผสม	๐	๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๕,๐๘๘.๐๗	๗๕.๔

ที่มา : Agri-Map , ๒๕๖๗

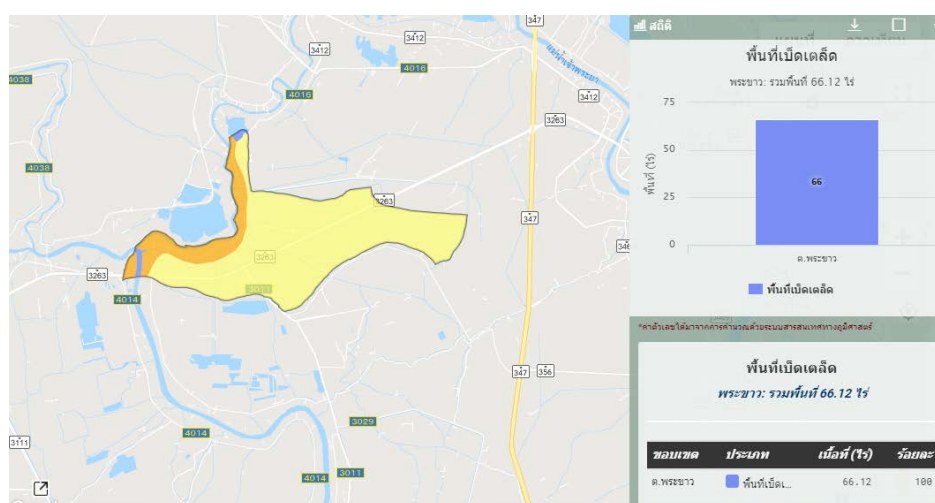

ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลพระยาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๓)

ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลพระยาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๓)

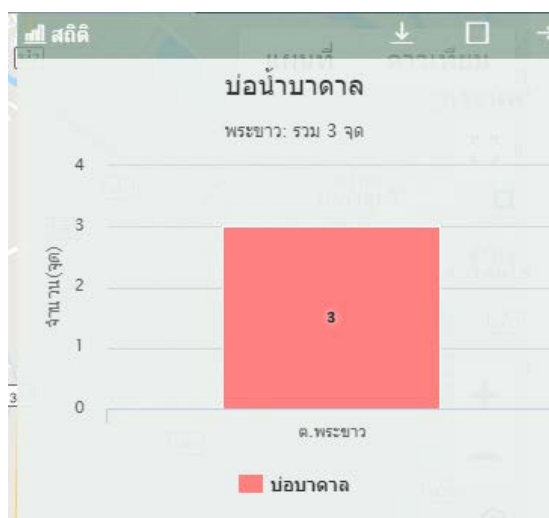
๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลพระยาว เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

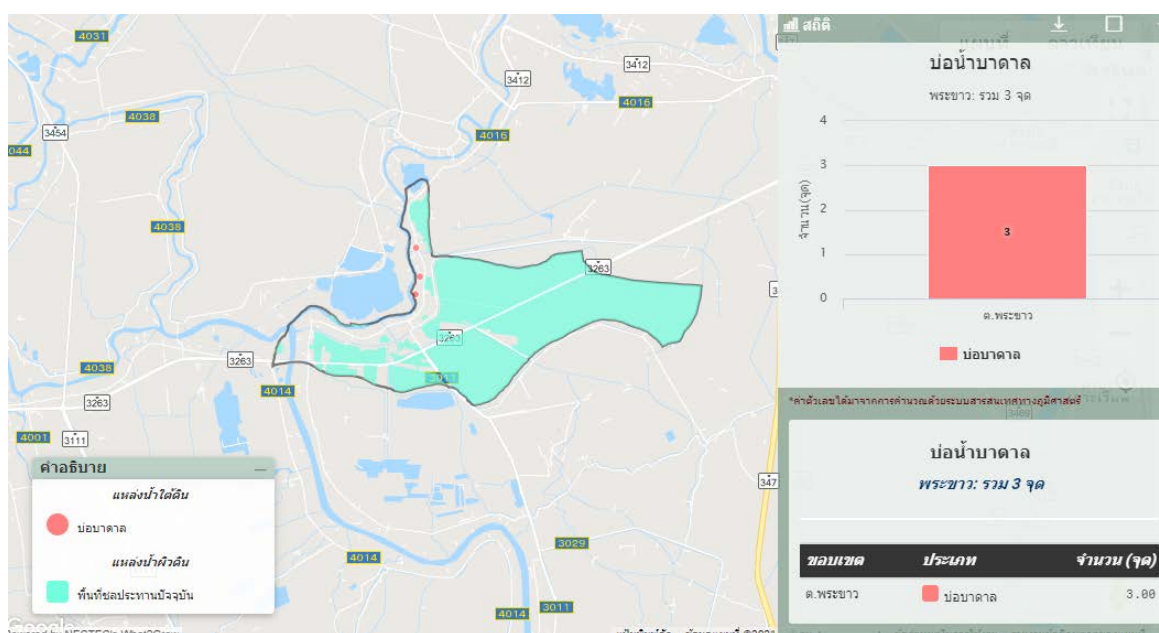
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลพระยาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น ๓ บ่อ ดังนี้

ตำบลพระยาว

จำนวน ๓ บ่อ

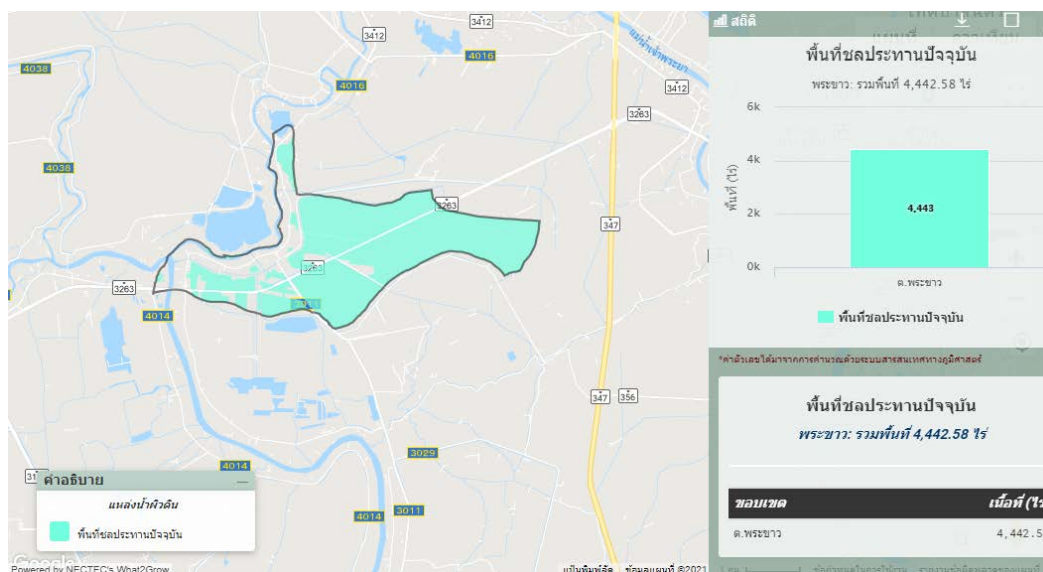

ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๗)

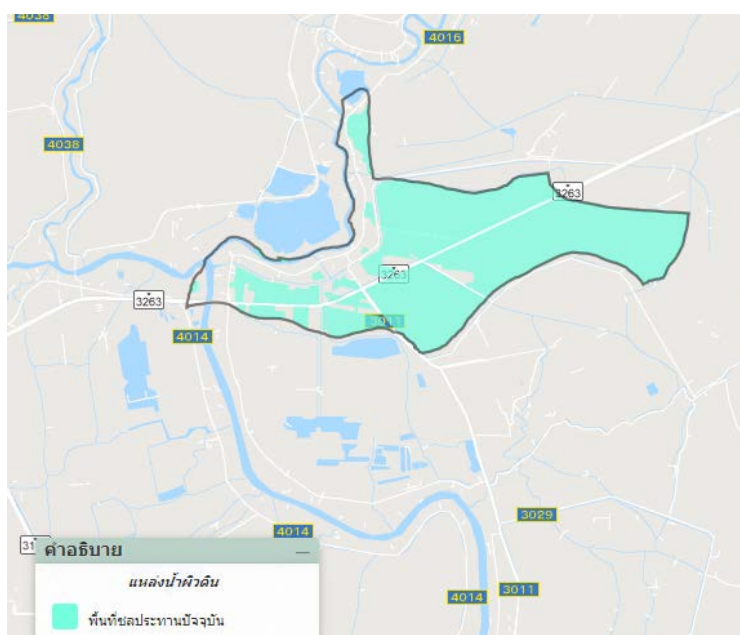

ภาพที่ ๑๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลพระขาว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๗)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรโดยได้รับจาก โครงการชลประทานทั้งขนาดกลางและขนาดใหญ่ใหญ่ ในพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๔,๔๔๓ ไร่

ภาพที่ ๑๔ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๓ สีนค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๓.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

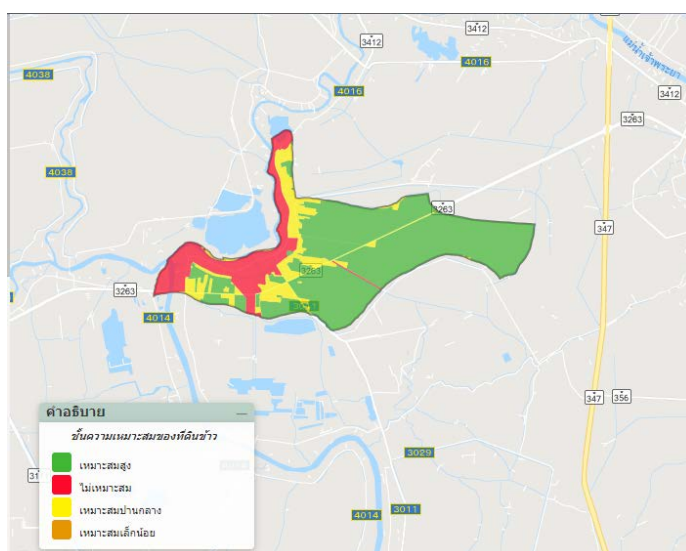
(๑) เขตความเหมาะสม ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๖,๐๔๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๑๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ

๖๗.๘๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๘๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๐๙๔ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๙

ตารางที่ ๑๓ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

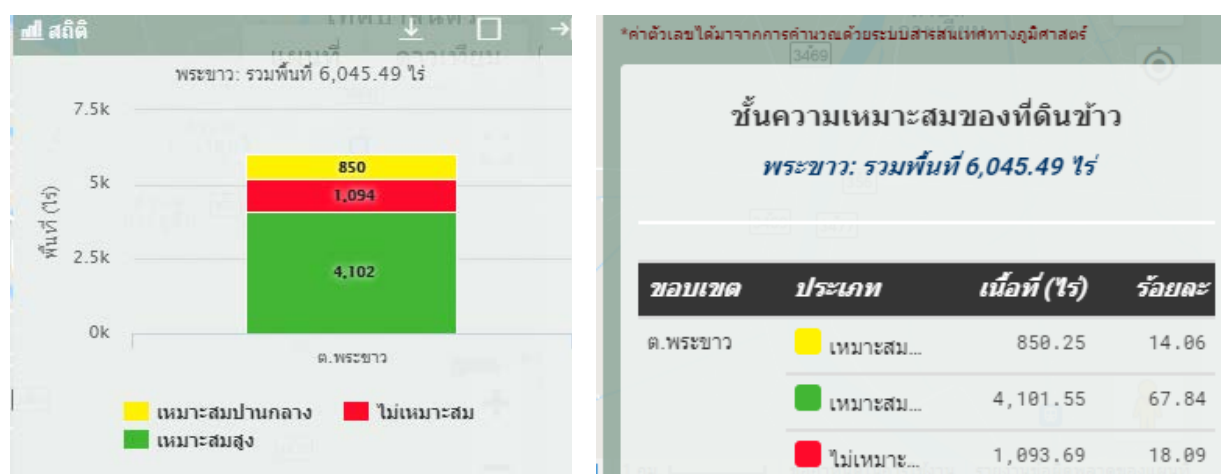
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๖๘๓๕.๒๕ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
พระขาว	๔,๑๐๒	๘๕๐	-	๑,๐๙๔	๖,๐๔๕.

ที่มา : Agri-Map , ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล

(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๑๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าวตำบลพระขาว อำเภอบางบาล

(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๗)

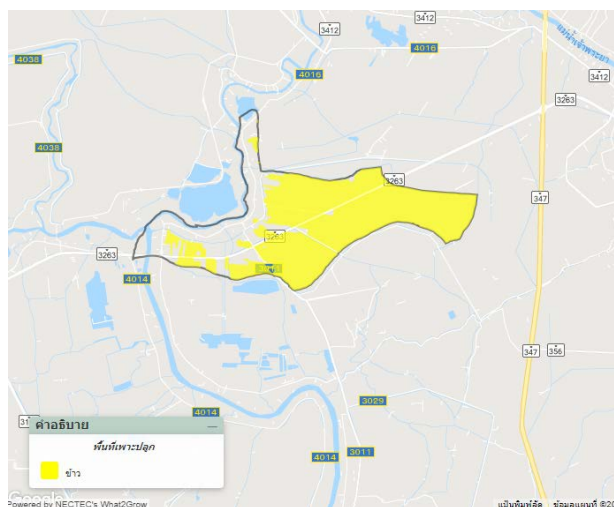
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๔,๑๘๐ ไร่

ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก ๔๓,๗๐๕ (ไร่)
๑	พระขาว	๔,๖๖๖.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

ตารางที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
พระขาว	๑๔๖.๐๐	๔,๖๖๖.๐๐	๔,๖๖๖.๐๐	๔,๑๙๙.๐๐	๐.๙๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) การใช้พันธุ์ดี มีการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ โดยส่วนใหญ่จะปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๑, กข ๔๓, กข ๔๗, พิษณุโลก ๒ และข้าวพันธุ์พื้นเมือง
- (๒) การเตรียมดิน มีการเตรียมดินโดยใช้เครื่องจักรกลเข้าช่วย
- (๓) การปลูกข้าว จะใช้สารชีวภัณฑ์เข้ามาช่วยในการผลิตและลดการใช้สารเคมีในนาข้าวเพื่อลดต้นทุนการผลิต

(๔) ระบบการให้น้ำ อาศัยน้ำจากระบบชลประทานและน้ำฝนตามฤดูกาล ไม่มีเทคโนโลยีที่โดดเด่นในเรื่องนี้ ยังคงทำตามวิธีดั้งเดิมที่เคยปฏิบัติ

(๕) การดูแลรักษา ลงตรวจสอบแปลงตามที่เคยปฏิบัติ ไม่มีเทคโนโลยีที่โดดเด่นในเรื่องนี้ ยังคงทำตามวิธีดั้งเดิมที่เคยปฏิบัติ

(๖) การใส่ปุ๋ย มีบางพื้นที่ทำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและปุ๋ยสั่งตัด

(๗) การเก็บเกี่ยว ยังคงใช้รถเกี่ยวข้าวทำการเกี่ยวตามที่เคยปฏิบัติ ไม่มีเทคโนโลยีที่โดดเด่นในเรื่องนี้ ยังคงทำตามวิธีดั้งเดิมที่เคยปฏิบัติ

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว มีการไถบดตอซัง และอัดฟางเพื่อนำไปขายแต่มีเพียงส่วนน้อยที่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู ใช้สารชีวภัณฑ์ฉีดพ่นในพื้นที่

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอบางบาล มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี				←	△			▽		→		
ข้าวนาปรัง	←		▽	→							←	△

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด

 ←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอบางบาล มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานและพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีต้นทุนเป็นเงิน ๔,๘๐๕ บาท/ไร่

ตารางที่ ๑๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	ต้นทุน (บาท/ไร่)		ต้นทุน (บาท/ไร่)			
ค่าเตรียมดิน	๖๕๐		๖๕๐			
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (อัตรา๒๕กก./ไร่, ราคา๑๖บ./กก.)	๔๐๐		๔๐๐			
ค่าจ้างปลูก (ค่าจ้างหว่านข้าว/โรยข้าววงอก)	๖๐		๖๐			
ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	๒๐๐		๒๐๐			
ค่าจ้างฉีดสารเคมีกำจัดวัชพืช	๖๐		๖๐			
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ สูตร ๑๖-๒๐-๐	๓๑๐		๓๑๐			
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ สูตร ๔๖-๐-๐	๑๕๐		๑๕๐			
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๓ สูตร ๔๖-๐-๐	๑๐๐		๑๐๐			
ค่าจ้างใส่ปุ๋ยเคมี / อินทรีย์ (ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก) (จำนวน.๓. ครั้งๆ ละ..๖๐...บาท)	๑๘๐		๑๘๐			
ค่าสารบำรุงต่างๆ เช่น ฮอร์โมน น้ำหมัก ฯลฯ	๒๐๐		๒๐๐			
ค่าจ้างใส่สารบำรุงต่างๆ (จำนวน.....๑.ครั้งๆ ละ...๖๐...บาท)	๖๐		๖๐			
ค่าสารเคมีป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช	๓๐๐		๓๐๐			
ค่าจ้างฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช (จำนวน....๓..ครั้งๆ ละ..๖๐...บาท)	๑๘๐		๑๘๐			
ค่าสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช	๗๕		๗๕			
ค่าจ้างฉีดสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช (จำนวน....๑..ครั้งๆ ละ..๖๐...บาท)	๖๐		๖๐			
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ตลอดฤดูกาลผลิต)	๒๒๐		๒๒๐			
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐		๕๐๐			
ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี	๑๐๐		๑๐๐			
ค่าเช่านา (ต่อรอบการผลิต)	๑,๐๐๐		๑,๐๐๐			

รวม	๔,๘๐๕		๔,๘๐๕		ต้นทุนการผลิตประมาณ ๔,๘๐๕ - ๕,๕๐๐ บาท/ไร่
-----	-------	--	-------	--	---

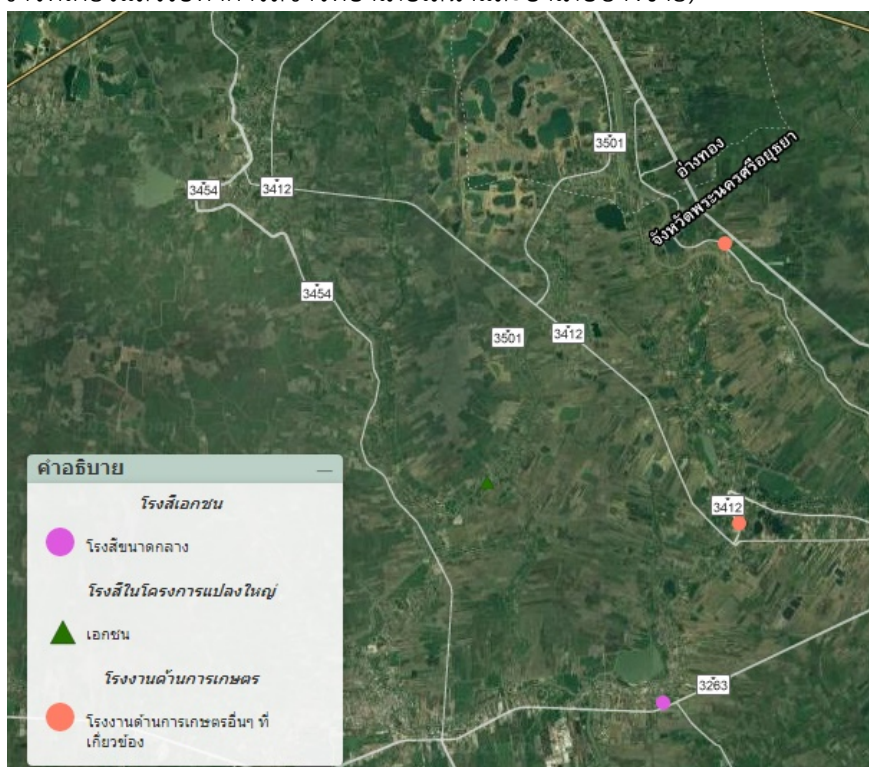
ที่มา : เกษตรกรต้นแบบ, ๒๕๖๗

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์ตลาดของตำบล/อำเภอ)

อำเภอบางบาลมีจุดรับซื้อผลผลิตข้าว พันธุ์ข้าวไม่ไวแสงเช่น พันธุ์ กข ๔๗, กข ๕๑, กข ๓๑, กข ๔๑ และพิษณุโลก ๒ ส่วนใหญ่เพื่อจำหน่ายข้าวเปลือกให้กับโรงสีข้าว เกษตรกรเก็บเกี่ยวจะเก็บพันธุ์ข้าวไว้บางส่วนตากลานข้าวเก็บไว้ทำพันธุ์รอบต่อไปที่เหลือก็เก็บไว้บริโภคและส่งผลผลิตที่จะขายเป็นข้าวเปลือกสด ไม่มีการตากแดดเพื่อลดความชื้น ขนส่งไปขายที่โรงสีสีนเสนาซึ่งอยู่ในตำบลทางช้าง อำเภอบางบาล และอำเภอใกล้เคียง โรงสีสีนเสนามีกำลังผลิต ๖๐๐ ตัน

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล/อำเภอ)

อำเภอบางบาล มีแหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป (โรงสี) รวม ๔ แห่ง (เกษตรกรส่วนใหญ่จะนำข้าวที่เกี่ยวแล้วไปทำการสีข้าวที่อำเภอเสนาและอำเภอบางช้าง)

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป (โรงสี) อำเภอบางบาล

๑.๓.๒ ชนิดสินค้า กล้วย (พีชรอง)

พื้นที่ปลูกกล้วย

ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกกล้วย จำนวน ๑๘.๖๕ ไร่

ตารางที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วย ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	กล้วยน้ำว้า (ไร่)	กล้วยหอม (ไร่)	กล้วยไข่ (ไร่)	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	พระขาว	๑๔.๗๖	๓.๘๘	-	๑๘.๖๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

ปริมาณการผลิต

ตำบลพระขาว มีพื้นที่การปลูกกล้วย จำนวน ๑๘.๖๔ ไร่ ๑๒ ครัวเรือน

ตารางที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกกล้วย ตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
พระขาว	๑๒	๑๘.๖๔	๑๘.๖๔	๕๕.๙๒	๓.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗

ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอบางบาล มีการปลูกกล้วย ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กล้วย	←→							▽				△

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, ๒๕๖๗)

ต้นทุนการผลิต

ตำบลพระขาว มีต้นทุนการผลิตกล้วย โดยพื้นที่ในเขตชลประทานและพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนเป็นเงิน ๑๘,๗๐๕ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๑ แสดงต้นทุนการผลิตกล้วย ปี ๒๕๖๗ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	ต้นทุน (บาท/ไร่)		ต้นทุน (บาท/ไร่)			
ค่าเตรียมดิน+ขุดหลุม	๒,๕๐๐		๒,๕๐๐			
ค่าพันธุ์กล้วยหน่อละ ๑๕ บาท จำนวน ๔๐๐ หน่อ	๖,๐๐๐		๖,๐๐๐			
ค่าไม้รวก (ไม้ค้ำ)	๔,๘๐๐		๔,๘๐๐			
ค่าแรงงาน ๒ คนๆละ ๓ วัน	๑,๘๐๐		๑,๘๐๐			
ปุ๋ยคอกกระสอบละ ๒๕ บาท จำนวน ๒๕ กระสอบ	๖๒๕		๖๒๕			
ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๐-๐ จำนวน ๑ กระสอบ	๖๘๐		๖๘๐			
ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จำนวน ๑ กระสอบ	๘๐๐		๘๐๐			
ค่าไฟ	๑,๐๐๐		๑,๐๐๐			
ค่าขนส่งตลาดเจ้าพรหม,ขายท้องถิ่น	-		-			
ค่าเช่าที่ดิน	๕๐๐		๕๐๐			
รวม	๑๘,๗๐๕		๑๘,๗๐๕		ต้นทุนการผลิตประมาณ ๑๖,๗๐๕ – ๑๘,๗๐๕ บาท/ไร่	

ที่มา : เกษตรกรผู้ปลูกกล้วย, ๒๕๖๗

สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

อำเภอบางบาลมีจุดรับซื้อผลผลิตกล้วย ขายในท้องถิ่นของตนเองและตลาดเจ้าพรหมอำเภอใกล้เคียง บางครั้งก็มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อในพื้นที่ ส่วนกล้วยน้ำว้าส่งให้กลุ่มแม่บ้านแปรรูปทำกล้วยตากอบน้ำผึ้ง กล้วยม้วน

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ผสมผสานกับการใช้สารชีวภัณฑ์ในพื้นที่การเกษตร
๒. ทำสวนแบบลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณ และคุณภาพผลผลิต โดยการลดใช้สารเคมี และคัดเลือกลูกกล้วยพันธุ์ดีมาเพาะปลูก

๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ปัญหาเรื่องดินคุณภาพเสื่อมโทรม	๑. เกิดจากการใช้สารเคมีใน การทำการเกษตรเป็นประจำ และเผาตอซังข้าว	๑. ส่งเสริมให้มีการปลูกพืชสดเป็นปุ๋ยปรับปรุงบำรุงดิน และใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และ เศษพืช) รวมทั้งรณรงค์ให้มีการไถกลบแทนการเผาตอซัง ในพื้นที่ปลูกข้าว ๒. ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้เกษตรกรเลิกใช้สารเคมีทาง การเกษตร เพราะต้องลงทุนสูง มีความเสี่ยงต่อความ เสียหาย	ตำบลพระขาว	
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) -ไม่มีปัญหาเป็นการเฉพาะ-				

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. ขาดแรงงานคนรุ่นใหม่และผู้สืบทอดกิจการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีสมาชิกและแรงงานเป็นกลุ่มคนสูงอายุยังขาดแรงงานคนรุ่นใหม่และผู้สืบทอดกิจการที่เป็นคนรุ่นใหม่ ๒. บรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีอยู่ไม่ดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคและตลาด	๑. สร้างแรงจูงใจให้กับคนรุ่นใหม่สำนึกรักบ้านเกิด รักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่สืบทอดและสานต่อกิจการวิสาหกิจชุมชนให้คงอยู่ โดยสร้างการรับรู้และถ่ายทอดความรู้ให้คนใหม่เห็นถึงความสำคัญของกิจการวิสาหกิจชุมชน ๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อดึงดูดความสนใจและเพิ่มช่องทางการตลาดและช่องทางการจำหน่ายให้มากขึ้น ๓. เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้กับกลุ่มให้มีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา และจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จ	๑.ตำบลพระขาว - วิสาหกิจชุมชนพระขาวข้าวแต่น	

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการแปรรูปผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. กระบวนการผลิตและแปรรูปยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ๒. บรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาดและยังไม่ทันสมัยไม่จูงใจผู้บริโภค	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรขาดความพร้อมในการขอรับรองมาตรฐาน ๒. บรรจุภัณฑ์ไม่เกิดแรงจูงใจในการซื้อ ไม่โดดเด่นหรือไม่สวยงาม	๑. ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มให้มีความพร้อมสำหรับการขอรับรองมาตรฐาน เช่น - เข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ - ศึกษาดูงานกลุ่มที่ได้รับรองมาตรฐาน เพื่อนำกลับมาพัฒนากลุ่มให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น ๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม ทันสมัย และตรงความต้องการของตลาดและผู้บริโภคในปัจจุบัน	๑. ตำบลพระขาว - วิสาหกิจชุมชนพระขาวข้าวแต่น	

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลพระขาว

ตารางที่ 24 แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัย	จุดแข็ง (S=Strength) - พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ใช้ระบบน้ำชลประทาน - ในการทำการเกษตร - มีพื้นที่ติดกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงเป็นโอกาสในการนำสินค้าเกษตรไปจำหน่ายและสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ - การเกษตรในพื้นที่มีความหลากหลาย - มีการคมนาคมสะดวก สามารถขนส่งผลผลิตเกษตรได้รวดเร็ว - อยู่ใกล้กับตลาดแหล่งใหญ่ เช่น ตลาดไท ตลาดกลางสินค้าเกษตรสี่มุมเมือง ตลาดอ่างทอง แลตลาดในกรุงเทพ - พื้นที่ส่วนใหญ่สามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ทั้งการผลิตพืช สัตว์ และสัตว์น้ำ	จุดอ่อน (W=Weakness) - พื้นที่การเกษตรมากกว่าร้อยละ 70 เป็นพื้นที่รับน้ำ และมีน้ำท่วมเกือบทุกปี - ระบบน้ำชลประทานในพื้นที่ต้องมีการสูบน้ำจากแม่น้ำเข้าสู่คูคลอง - เกษตรกรต้องเสียค่าสูบน้ำให้กับชลประทานเนื่องจากงบประมาณที่จัดสรรมาไม่เพียงพอ - เกษตรกรร้อยละ 65 เข้าatinaของนายทุน ไร่ละ 1,500 – 2,000 บาท/ปี - เกษตรกรที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 50-65 ปี - ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม - การผลิตการเกษตรขาดการวางแผนการใช้ที่ดินที่มีประสิทธิภาพ
---------------	--	---

		- การรวมกลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง - การผลิตสินค้าเกษตรต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก (ทุน แรงงาน ปัจจัยการผลิต) ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง - สภาพแวดล้อม (ดิน น้ำ) การเกษตรเสื่อมโทรมจากการใช้สารเคมี
โอกาส (O=Opportunity) - รัฐมีนโยบายสร้างความเข้มแข็งชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการใช้ - ภูมิปัญญาท้องถิ่นการใช้ทุนในชุมชน การสร้างอาชีพและรายได้แก่ครัวเรือน	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) - การจัดระบบ Contract Farming - การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร - การเชื่อมโยงระบบการผลิตและการตลาดสู่มาตรฐานสากล - การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร - สู่มาตรฐานสากล	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) - การจัดระบบการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสม - การพัฒนาวิธีการบริหารจัดการศัตรูพืช - ส่งเสริมการผลผลิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง - การพัฒนาโฮมสเตย์ (Home Stay) สู่มาตรฐานที่พักสากล

- รัฐมีนโยบายนำไทยเป็นครัวของโลก มีโอกาสให้สินค้าเกษตรมีช่องทางจำหน่ายในต่างประเทศมากขึ้น - รัฐมีนโยบายการสนับสนุนแหล่งเงินทุน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน - กระแสการบริโภคให้ความสำคัญกับสุขภาพอนามัยมากขึ้น ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคผลผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษ - การเปิดตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน		
--	--	--

3.2 การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก

การจัดระบบ Contract Farming

การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร

การเชื่อมโยงระบบการผลิตและการตลาดสู่มาตรฐานสากล

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสู่มาตรฐานสากล

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

การจัดระบบการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสม

การพัฒนาวิธีการบริหารจัดการศัตรูพืช

ส่งเสริมการผลิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาโฮมสเตย์ (Home Stay) สู่มาตรฐานที่พักสากล

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร

พัฒนาการผลิตสินค้าและบริการให้ได้รับรองมาตรฐาน (Primary GMP)

4. กลยุทธ์เชิงรับ

พัฒนาระบบถ่ายทอดความรู้

พัฒนาการให้บริการทางการเกษตรในพื้นที่

พัฒนาแหล่งเรียนรู้

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่น่าสนใจมีเอกลักษณ์

บทที่ 3

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอบางบาล

1.แนวทางการพัฒนา

1.1 พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

ข้าว

- เป้าหมาย

1) เกษตรกรมีการลดต้นทุนในการผลิต และมีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

2) เกษตรกรมีระบบการผลิตที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

3) เกษตรกรมีการผลิตข้าวที่มีคุณภาพ

- วิธีการดำเนินงาน

1) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

3) ดำเนินงานตามโครงการ

4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ 1 เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าว ตามกระบวนการ

โรงเรียนเกษตรกร

โครงการที่ 2 โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวพันธุ์ดี

โครงการที่ 3 โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF

โครงการที่ 4 โครงการการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

กลยุทธ์ที่ 2 เชิงรับ

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการเฝ้าติดตามข้อพิพาทข้าว

1.2 พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

YSF

- เป้าหมาย

- 1) สร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อรองรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบใหม่
- 2) ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ (ลูกหลานเกษตรกร) ให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรม

- วิธีการดำเนินงาน

- 1) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- 3) ดำเนินงานตามโครงการ
- 4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- 5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ 1 เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF

วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย

- 1) พัฒนাবรรจุภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
- 2) พัฒนาระบบการผลิตให้ได้คุณภาพและได้รับการรับรองตามมาตรฐาน

- วิธีการดำเนินงาน

- 1) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- 3) ดำเนินงานตามโครงการ
- 4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- 5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ 1 เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาบรรจภัณฑ์

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

- เป้าหมาย

เพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรและสนับสนุนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- วิธีการดำเนินงาน

- 1) จัดทำโครงการตามงบประมาณจากสำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- 3) ดำเนินงานตามโครงการ
- 4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- 5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ 1 เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

- เป้าหมาย

- 1) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่
- 2) เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

- วิธีการดำเนินงาน

- 1) จัดทำโครงการตามงบประมาณจากสำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

3) ดำเนินงานตามโครงการ

4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ 1 เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

1.3 พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

คลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร

- เป้าหมาย

เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ ได้แก่ ตำบลวัดยม ตำบลพระขาว และตำบลมหาพราหมณ์

- วิธีการดำเนินงาน

1) จัดทำโครงการตามงบประมาณจากสำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

3) ดำเนินงานตามโครงการ

4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ 1 เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการคลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	
						งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	1. โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	1. เพื่อถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรให้กับเกษตรกร 2. เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำกระบวนการเรียนรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง	เกษตรกรจำนวน 160 คน จำนวน 16 ตำบลๆละ 10 คน	16 ตำบลในอำเภอบางบาล	1. จัดทำโครงการเสนอขอ งบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ 3. ดำเนินงานตามโครงการ	370,400	370,400	370,400	370,400	370,400	สำนักงานเกษตรอำเภอ. บางบาล, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

		3. เพื่อให้ เกษตรกร สามารถลด ต้นทุนการผลิตได้			4.ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ						
					5. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงาน โครงการให้กับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ						

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	

				(ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)		งปม. 408,000	งปม. 408,000	งปม. 408,000	งปม. 408,000	งปม. 408,000	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	2. โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตข้าว พันธุ์ดี	1. เพื่อส่งเสริมให้ เกษตรกรมีพันธุ์ข้าว คุณภาพดีไว้ขาย เพียงพอ 2. ลดการใช้ สารเคมีและส่งเสริม การใช้เกษตร อินทรีย์ 3. เพื่อเป็น ศูนย์กลางในการ พัฒนาการผลิต และการตลาด 4. เพื่อถ่ายทอด เทคโนโลยี (วิธีการ บริหารจัดการพืช) การ	เกษตรกร จำนวน 160 คน จำนวน 16 ตำบลละ 10 คน	16 ตำบลใน อำเภอบางบาล	1. จัดทำโครงการ เสนอขอ งบประมาณกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง 2.ประชุมชี้แจง เกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการ 3.ดำเนินงานตาม โครงการ 4.ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ						สำนักงาน เกษตร อำเภอบาง บาล,องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น

		ผลิตข้าวที่เหมาะสม ให้กับเกษตรกร			5. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการ ให้กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ						
--	--	-------------------------------------	--	--	---	--	--	--	--	--	--

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	
						งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	3. โครงการ ส่งเสริมการ	1. เพื่อสร้าง แรงจูงใจให้	เกษตรกร จำนวน 160 คน จำนวน 16	16 ตำบลใน อำเภอบางบาล	1. จัดทำโครงการเสนอ ของงบประมาณกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	สำนักงาน เกษตรอำเภอ บางบาล, องค์กร

	ไถ่กลับต่อซัง ฟางข้าว	เกษตรกรหันมา ไถ่กลับฟางข้าว 2. เพื่อลด มลพิษทาง อากาศ 3. เพื่อเป็น ตัวอย่างให้ เกษตรกรอื่นๆ 4. เพื่อเพิ่มปุ๋ย ในดินในนาข้าว	ตำบลละ 10 คน		2.ประชุมชี้แจง เกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการ 3.ดำเนินงานตาม โครงการ 4.ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ 5. สรุปและประเมินผล การดำเนินงาน โครงการให้กับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบ						ปกครองส่วน ท้องถิ่น
--	--------------------------	--	-----------------	--	---	--	--	--	--	--	------------------------

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	
						งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	4. โครงการ พัฒนาศักยภาพ เกษตรกรรุ่นใหม่ YSF	1. เพื่อสร้างการ รับรู้ให้กับ เกษตรกรรุ่นใหม่ ให้มีความสามารถ แสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง ในการพัฒนาและ การจัดการกับ ทรัพยากรที่มีอยู่	YSF จำนวน 9 ราย	คัดเลือก ดำเนินการ จำนวน 9 คน จาก 16 ตำบล ในอำเภอ บางบาล	1. จัดทำโครงการ เสนอขอ งบประมาณกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง 2. ประชุมชี้แจง เกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการ 3. ดำเนินงานตาม โครงการ	6,070	6,070	6,070	6,070	6,070	สำนักงาน เกษตร อำเภอบาง บาล,องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น

		2. เพื่อปลูกฝัง จิตสำนึกที่ดีให้กับ เกษตรกรรุ่นใหม่			4. ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ						
					5. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการ ให้กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ						

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	
						งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	5.โครงการ การพัฒนา บรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่ม มูลค่าสินค้า	1. เพื่อเพิ่ม มูลค่าให้กับ ผลิตภัณฑ์ 2. เพื่อพัฒนา คุณภาพและ ยกระดับ ให้กับ ผลิตภัณฑ์ให้ สามารถ แข่งขันใน ตลาดได้ 3. เพื่อดึงดูด	กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชน จำนวน 22 กลุ่ม	กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชน ในพื้นที่ อำเภอบาง บาล	1. จัดทำ โครงการเสนอ ของงบประมาณ กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง 2.ประชุมชี้แจง เกษตรกร ผู้เข้าร่วม โครงการ	220,000	220,000	220,000	220,000	220,000	สำนักงาน เกษตร อำเภอบาง บาล,องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น

		ความสนใจ ของผู้บริโภค และสร้าง ความเป็นอัต ลักษณ์ของ ชุมชน			3.ดำเนินงาน ตามโครงการ 4.ติดตามผล การดำเนินงาน ตามโครงการ 5. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงาน โครงการให้กับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ						
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	
						งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	6.โครงการ การพัฒนา อาสาสมัคร เกษตร หมู่บ้าน	1. เพิ่ม ศักยภาพ อาสาสมัคร เกษตร หมู่บ้าน (อก ม.) ในการ ขับเคลื่อนงาน ส่งเสริม การเกษตร และสนับสนุน ภารกิจของ กระทรวง	อาสาสมัคร เกษตรกร หมู่บ้านที่ ผ่านการ ประเมิน คุณสมบัติ การเป็น Smart Famer จำนวน 10 ราย	สำนักงาน เกษตร อำเภอ	1. จัดทำ โครงการตาม งบประมาณจาก สำนักงาน เกษตรจังหวัด พระนครศรีอยุธยา 2.ประชุมชี้แจง เกษตรกร ผู้เข้าร่วม โครงการ	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	สำนักงาน เกษตร อำเภอบาง บาล,

		เกษตรและ สหกรณ์			3.ดำเนินงาน ตามโครงการ						
					4.ติดตามผล การดำเนินงาน ตามโครงการ						
					5. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงาน โครงการให้กับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ						

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	
						งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	7.โครงการ ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต สินค้าเกษตร	1. เพื่อเป็น ศูนย์กลางใน การถ่ายทอด เทคโนโลยีการ ผลิต การ บริหารจัดการ และการตลาด แก่เกษตรกร รวมทั้งการ ให้บริการทาง การเกษตร และเผยแพร่	เกษตรกร ผู้นำ จำนวน 30 ราย	ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต สินค้า เกษตร	1. จัดทำ โครงการตาม งบประมาณจาก สำนักงาน เกษตรจังหวัด พระนครศรีอยุธยา 2.ประชุมชี้แจง เกษตรกร ผู้เข้าร่วม โครงการ	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	สำนักงาน เกษตร อำเภอบาง บาล,

		ข้อมูลข่าวสาร ในพื้นที่			3.ดำเนินงาน ตามโครงการ 4.ติดตามผล การดำเนินงาน ตามโครงการ 5. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงาน โครงการให้กับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ						
--	--	----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	
						งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากร การเกษตร	8.โครงการ คลองระบาย น้ำหลากบาง บาล-บางไทร	1. เพื่อให้เกิด การทบทวน แผนพัฒนา การเกษตร แบบมีส่วน ร่วมในพื้นที่ที่ ได้รับ ผลกระทบ จากโครงการฯ 2. เพื่อให้	เกษตรกร ที่ทำ การเกษตร ในพื้นที่ที่ ได้รับ ผลกระทบ จาก โครงการฯ จำนวน 120 คน	ตำบลวัดยม ตำบลพระ ขาว ตำบลมหา พรหมณ์	1. จัดทำ โครงการตาม งบประมาณจาก สำนักงาน เกษตรจังหวัด พระนครศรีอยุธยา 2.ประชุมชี้แจง เกษตรกร	123,000	123,000	123,000	123,000	123,000	สำนักงาน เกษตร อำเภอบาง บาล,

		เกษตรกร ผู้เข้าร่วม โครงการ ได้รับการ ถ่ายทอด ความรู้ด้าน การส่งเสริม อาชีพด้าน การเกษตร และสนับสนุน ปัจจัยการ ผลิต			ผู้เข้าร่วม โครงการ 3.ดำเนินงาน ตามโครงการ 4.ติดตามผล การดำเนินงาน ตามโครงการ 5. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงาน โครงการให้กับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ภาคผนวก

1. ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน และทำไร่ มีทั้งการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน และการผลิตเพื่อการค้า เกษตรกรที่ปลูกเพื่อการค้าส่วนใหญ่จะประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากขาดความรู้ในระบบการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสม มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีไม่ถูกต้อง มักใช้มากเกินไปจนเป็นเสี่ยงต่อการขาดทุนอันเนื่องจากราคาผลผลิตตกต่ำ นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาสารพิษจากการใช้สารเคมีอย่างไม่ระมัดระวังก่อให้เกิดปัญหาภัยกับเกษตรกรผู้ใช้สารพิษเองที่ได้รับพิษโดยตรง และผู้บริโภคผลผลิตที่มีสารพิษตกค้างหรือสิ่งที่มีชีวิตอื่นๆในธรรมชาติ ประกอบกับตัวเกษตรกรเองขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติในการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้อง และต่อเนื่องซึ่งสะสมสารพิษในร่างกายก่อให้เกิดอาการเจ็บป่วย และเป็นพิษที่ตกค้างในสิ่งแวดล้อม ต่อสิ่งที่มีชีวิตอื่นๆ

จากสถานการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องหาทางแก้ไขโดยด่วน ในการแก้ไขปัญหาที่ยอมรับ คือใช้หลักการบริหารศัตรูพืชโดยวิธีการผสมผสาน โดยการควบคุมศัตรูพืชโดยใช้วิธีการต่างๆ ร่วมกับการแก้ปัญหาหรือลดการระบาดของศัตรูพืชอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการปลูกข้าวแบบปลอดสารพิษ
2. กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
3. เพื่อให้เกิดลดต้นทุนการผลิต
4. เพื่อให้เกิดรู้วิธีการใช้สารเคมีได้เหมาะสม
5. เกษตรกรมีความรู้เรื่อง แมลงศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติ
6. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมดีขึ้น

เป้าหมาย

เกษตรกร 160 ราย

ระยะเวลาในการดำเนินการ

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2570

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ 16 ตำบล ในอำเภอบางบาล

กิจกรรม

6.1 กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

1) สำนักงานเกษตรอำเภอรับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 160 ราย

โดยแบ่งเป็น 16 รุ่น ๆ ละ 10 ราย/ตำบล

2) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ จำนวน 5 ครั้ง ๆ ละ 1 วัน เน้นกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้โดยการลดต้นทุนการผลิต ตั้งแต่เริ่มปลูกจนกระทั่งเก็บเกี่ยว และผู้เรียนเป็นผู้กำหนด

ครั้งที่ 1 ประเมินผลก่อนการดำเนินงานถ่ายทอดความรู้ ปรับแนวคิด สร้างแรงจูงใจ จัดทำแผนการผลิตข้าว วางแผนกระบวนการถ่ายทอดครั้งต่อไปโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ครั้งที่ 2 จัดทำระบบนิเวศวิทยาของข้าว โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนด

ครั้งที่ 3 จัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกรโดยสามารถให้เกษตรกรนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้

ครั้งที่ 4 จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านดินและปุ๋ย โดยการตรวจวิเคราะห์ดิน และการผสมปุ๋ยใช้เอง (ปุ๋ยสั่งตัด) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ

ครั้งที่ 5 สรุปผลการดำเนินกิจกรรมและประเมินผลการถ่ายทอดความรู้

6.2 จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

วิธีการดำเนินงาน

7.1 กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

ก่อนการดำเนินงานโครงการ

1) สำนักงานเกษตรอำเภอรับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

2) คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติและกระบวนการเรียนรู้แบบ

มีส่วนร่วม

3) สำนักงานเกษตรอำเภอรับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 160 ราย

โดยแบ่งเป็น 16 รุ่น ๆ ละ 10 ราย/ตำบล

4) กำหนด วัน เวลา เพื่อเข้าร่วมกระบวนการถ่ายทอดความรู้

การดำเนินงานโครงการ

1) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ จำนวน 5 ครั้ง ๆ ละ 1 วัน เน้นกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้โดยการลด

ต้นทุนการผลิต ตั้งแต่เริ่มปลูกจนกระทั่งเก็บเกี่ยว และผู้เรียนเป็นผู้กำหนด

เครื่องมือที่ใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ : บัตรคำ แผนผังต้นไม้ แผนที่ความคิด (Mind Map) ปฏิทิน กระดาษขรุขระ ปากกาเคมี การวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT) แบบฟอร์มการประเมินผล (ก่อน - หลัง) วัสดุสาธิตการผลิตน้ำหมักชีวภาพ อุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์ดิน แม่ปุ๋ยเคมี วัสดุสาธิตการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน

ครั้งที่ 1 ประเมินผลก่อนการดำเนินงานถ่ายทอดความรู้ ปรับแนวคิด สร้างแรงจูงใจ จัดทำแผนการผลิตข้าว วางแผนกระบวนการถ่ายทอดครั้งต่อไปโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ครั้งที่ 2 จัดทำระบบนิเวศวิทยาของข้าว โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนด

ครั้งที่ 3 จัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกรโดยสามารถให้เกษตรกรนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้

ครั้งที่ 4 จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านดินและปุ๋ย โดยการตรวจวิเคราะห์ดิน และการผสมปุ๋ยใช้เอง (ปุ๋ยสั่งตัด) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ

ครั้งที่ 5 สรุปผลการดำเนินกิจกรรมและประเมินผลการถ่ายทอดความรู้

7.2 จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

หลังดำเนินโครงการ

สรุปผลจัดทำรายงานโครงการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ

งบประมาณ รวมทั้งสิ้น 370,400 บาท

ค่าใช้จ่าย ต่อ 1 รุ่น เป็นเงิน 23,150 บาท รวมทั้งสิ้น 16 รุ่น 370,400 บาท

1. ค่าวิทยากร จำนวน 5 ครั้ง ๆ ละ 1,000 บาท	เป็นเงิน 5,000 บาท
2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 5 ครั้ง ๆ ละ 1,500 บาท	เป็นเงิน 7,500 บาท
3. ค่าอุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่น ๆ	เป็นเงิน 5,000 บาท
5. ค่าปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 จำนวน 25 กก.	เป็นเงิน 350 บาท
6. ปุ๋ยเคมี 0-0-60 จำนวน 25 กก.	เป็นเงิน 350 บาท
7. ปุ๋ยเคมี 16-48-0 จำนวน 25 กก.	เป็นเงิน 350 บาท
8. ถังขนาดบรรจุ 200 ลิตร จำนวน 2 ถัง ๆ ละ 500 บาท	เป็นเงิน 1,000 บาท
9. กากน้ำตาล 120 ลิตร ๆ ละ 10 บาท	เป็นเงิน 1,200 บาท
10. วัสดุไล่แมลง, ปุ๋ยและฮอร์โมนพืช จำนวน 100 กก. ๆ ละ 20 บาท	เป็นเงิน 2,000 บาท

11. เหล้า, น้ำส้มสายชู, หัวเชื้อ EM

เป็นเงิน 400 บาท

รวมเป็นเงิน

23,150 บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ตามความเหมาะสม

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1. เกษตรกรที่เข้ารับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน 160 ราย มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้ได้จริง

2. เกษตรกรมีความรู้เรื่องการผลิตข้าวที่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวและสามารถตัดสินใจใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างถูกต้อง และมีเหตุผลบนพื้นฐานของความเข้าใจที่แท้จริงจากปัจจัยต่างๆ ในแปลงข้าว และสามารถลดต้นทุนการผลิตและผลิตผลที่มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค ลดสารพิษในสภาพแวดล้อมทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น

2. ชื่อโครงการ ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากอำเภอบางบาล มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ปัจจุบันการผลิตข้าวนาปีประสบปัญหาพันธุ์ข้าวเสื่อมคุณภาพ ผลผลิตข้าวตกต่ำ มีพันธุ์ปน อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์สูงและการใช้สารเคมีก็เพิ่มมากขึ้นทำให้ต้นทุนการผลิตสูง สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาการผลิตข้าวพันธุ์ดี โดยใช้กลยุทธิ์แบบการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ลดการใช้สารเคมีและส่งเสริมเกษตรอินทรีย์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืนตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรในพระราชดำริ ภายใต้โครงการศูนย์ส่งเสริมและการผลิตข้าวชุมชน เพื่อให้เกิดแหล่งผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ดีไปสู่เกษตรกรในระดับชุมชนให้ครอบคลุมครอบคลุมพื้นที่ทำนาในอำเภอบางบาล และตำบลใกล้เคียง

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไว้ใช้อย่างเพียงพอ
2. ลดการใช้สารเคมีและส่งเสริมการใช้เกษตรอินทรีย์
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิต และการตลาด
4. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี (วิธีการบริหารจัดการฟืช) การผลิตข้าวที่เหมาะสมให้กับเกษตรกร

เป้าหมาย

เกษตรกร 160 ราย

วิธีดำเนินการ

จัดทำโครงการเสนอขอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

อบรมเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

4. ดำเนินงานตามโครงการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าว
5. จัดทำแปลงสาธิต
6. ศึกษาศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติในแปลงนา
7. ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
8. สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ 16 ตำบล ในอำเภอบางบาล

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2570

งบประมาณ รวมทั้งสิ้น 408,000 บาท

ค่าใช้จ่าย ต่อ 1 รุ่น เป็นเงิน 25,500 บาท รวมทั้งสิ้น 16 รุ่น 408,000 บาท

1. ค่าวิทยากร จำนวน 1 ครั้ง ๆ ละ 1,000 บาท	เป็นเงิน 1,000 บาท
2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 1 ครั้ง ๆ ละ 1,500 บาท	เป็นเงิน 1,500 บาท
3. ค่าอุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่น ๆ	เป็นเงิน 5,000 บาท
4. ค่าพันธุ์ข้าว 1,000 กิโลกรัม ๆ ละ 18 บาท	เป็นเงิน 18,000 บาท
รวมเป็นเงิน	25,500 บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถ่วงจ่ายได้ตามความเหมาะสม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยีในการผลิตข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม มีความรู้การกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานและมีความเข้มแข็งในการผลิตข้าวชุมชนมากขึ้น ผลผลิตที่ได้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง รายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น

3. ชื่อโครงการ ส่งเสริมการไถกลบตอซังฟางข้าว

หลักการและเหตุผล

อำเภอบางบาล มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ปัจจุบันการผลิตข้าวนาปรังและข้าวนาปีเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมเผาฟางข้าวซึ่งทำให้เกิดมลพิษอยู่มาก อีกทั้งทำให้ขาดปุ๋ยในดินเพราะฟางข้าวสามารถทำเป็นปุ๋ย

ในดินได้ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถไถกลบฟางข้าวได้ด้วยตนเอง เนื่องจากไม่มีเครื่องจักรกลการเกษตรขนาดใหญ่ในการไถกลบฟางได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาไถกลบฟางข้าว
2. เพื่อลดมลพิษทางอากาศ
3. เพื่อเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรอื่นๆ
4. เพื่อเพิ่มปุ๋ยในดินในนาข้าว

เป้าหมาย

เกษตรกร 160 ราย

วิธีดำเนินการ

จัดทำโครงการเสนอขอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

อบรมเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

4. ดำเนินงานตามโครงการ
5. จัดทำแปลงสาธิต
6. ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ 16 ตำบล ในอำเภอบางบาล

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2570

งบประมาณ รวมทั้งสิ้น 408,000 บาท

ค่าใช้จ่าย ต่อ 1 รุ่น เป็นเงิน 7,500 บาท รวมทั้งสิ้น 16 รุ่น 120,000 บาท

1. ค่าวิทยากร จำนวน 1 ครั้ง ๆ ละ 1,000 บาท	เป็นเงิน	1,000 บาท
2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 1 ครั้ง ๆ ละ 1,500 บาท	เป็นเงิน	1,500 บาท

3. ค่าอุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่น ๆ

เป็นเงิน 5,000 บาท

รวมเป็นเงิน

7,500 บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ตามความเหมาะสม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรสามารถเฝ้าระวังฟางข้าวกันอย่างแพร่หลายและถูกวิธี

4. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งนั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มองค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และเป็นการสร้างทัศนคติที่ดี ปลุกฝังค่านิยมการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่

วัตถุประสงค์

1) เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีการแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนาและการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่

2) เพื่อปลุกฝังจิตสำนึกที่ดี

เป้าหมาย

เกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน 9 ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2570

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรม

- กิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้สร้างทัศนคติที่ดีและปลูกฝังค่านิยมการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่
จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 1 วัน

- จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

วิธีการดำเนินงาน

- กิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้สร้างทัศนคติที่ดีและปลูกฝังค่านิยมการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่

ก่อนการดำเนินงานโครงการ

- 1) สำนักงานเกษตรอำเภอประชุมชี้แจงทำความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานโครงการ
- 2) คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการถ่ายทอดความรู้
- 3) กำหนด วัน เวลา เพื่อเข้าร่วมกระบวนการถ่ายทอดความรู้

การดำเนินงานโครงการ

1) จัดกระบวนการเรียนรู้สร้างทัศนคติที่ดีและปลูกฝังค่านิยมการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 1 วัน

เครื่องมือที่ใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ : บัตรคำ แผนที่ความคิด (Mind Map) ปฏิทิน กระดาษบรูฟ ปากกาเคมี
แบบฟอร์มการประเมินผล (ก่อน - หลัง) เอกสารประกอบการบรรยาย

- จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

หลังดำเนินโครงการ

สรุปผลจัดทำรายงานโครงการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ

งบประมาณ รวมทั้งสิ้น 6,070 บาท

1. ค่าวิทยากร จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 1,000 บาท	เป็นเงิน 1,000 บาท
2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 1 ครั้งๆ ละ 1,800 บาท	เป็นเงิน 1,800 บาท
3. ค่าอุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่น ๆ	เป็นเงิน 3,000 บาท
4. ค่าเอกสารประกอบการบรรยาย จำนวน 9 ชุดๆ ละ 30 บาท	เป็นเงิน 270 บาท
รวมเป็นเงิน	6,070 บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ตามความเหมาะสม

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1. เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน 9 ราย มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่
2. เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน 9 ราย มีจิตสำนึกที่ดีในการทำการเกษตร

5. โครงการการพัฒนาบรรจุกัญท์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพและยกระดับให้กับผลิตภัณฑ์ให้สามารถแข่งขันในตลาดได้
3. เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค และสร้างความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน

เป้าหมาย

1. ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 20% จากมูลค่าเดิม
2. ผลิตภัณฑ์มียอดขายเพิ่มขึ้น 20% จากยอดขายเดิม

แผนการดำเนินงาน

ประชุมสมาชิกเพื่อระดมความคิดเห็น คัดเลือกผลิตภัณฑ์และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม

ตรวจสอบการตลาดและความเหมาะสมกับความต้องการของตลาด

จัดหาวัสดุอุปกรณ์ และประเมินราคา

ดำเนินการผลิต และบรรจุผลิตภัณฑ์

ดำเนินการจำหน่าย และนำรายได้มาจัดสรรเพื่อปันผลให้กับสมาชิก

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 – กันยายน 2570

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายทั้งหมด 220,000 บาท แบ่งเป็น

ค่าวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 22 กลุ่มๆละ 10,000 บาท เป็นเงิน 220,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ พื้นที่ในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลิตรายการของกลุ่มได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เป็นสินค้าที่ได้รับการยอมรับ และเป็นที่ต้องการในท้องตลาด
2. เกิดความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ในชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. กลุ่มสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาสินค้า และพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก

6. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสถานการณ์ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 7.3 ล้านครัวเรือนทั่วประเทศต้องเผชิญปัญหาและได้รับความเดือดร้อนต่างๆ ทั้งด้านการผลิต รายได้ และคุณภาพชีวิต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมเศรษฐกิจและทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนภัยธรรมชาติ ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเกษตรกรเป็นอย่างมาก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่ของหมู่บ้านมาโดยตลอด และในส่วนของงานดำเนินอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตร ดำเนินการคัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และแต่งตั้งคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อกำหนดนโยบาย/แนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตรในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องมีการจัดประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการชุดต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรให้มีความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ พร้อมทั้งส่งเสริมเครือข่ายอาสาสมัครเกษตร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานภายใต้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจและเชิดชูเกียรติอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในรูปแบบต่างๆ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรและสนับสนุนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. เพื่อให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรและเป็นเครือข่ายการทำงานในพื้นที่

3. เพื่อเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงานให้แก่อาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

เป้าหมาย

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่ผ่านคุณสมบัติการเป็น **Smart Farmer** จำนวน 10 ราย

วิธีดำเนินการ

- 1) จัดทำโครงการตามงบประมาณจากสำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- 3) ดำเนินงานตามโครงการ
- 4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- 5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ 16 ตำบล ในอำเภอบางบาล

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2570

งบประมาณ รวมทั้งสิ้น 2,000 บาท

1.ค่าอาหารกลางวัน คนละ 100 บาท 1 มื้อ 10 คน	เป็นเงิน 1,000 บาท
3.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม คนละ 50 บาท 2 มื้อ 10 คน	เป็นเงิน 1,000 บาท
รวมเป็นเงิน	2,000 บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ตามความเหมาะสม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.อาสาสมัครเกษตรได้รับการพัฒนาศักยภาพมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ สามารถปฏิบัติงานได้และให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้ร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดการพัฒนา สามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการโครงสร้างการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร และเกิดการเชื่อมโยงงานอาสาสมัครเกษตร

7. ชื่อโครงการ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หลักการและเหตุผล

จากการที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เพื่อเป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อเกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิต รวมทั้งยังเป็นจุดให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านเกษตรต่างๆกับเกษตรกรอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่
- 2) เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้นำ จำนวน 30 ราย

วิธีดำเนินการ

- 1) จัดทำโครงการตามงบประมาณจากสำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

3) ดำเนินงานตามโครงการ

4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ 16 ตำบล ในอำเภอบางบาล

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2570

งบประมาณ รวมทั้งสิ้น 6,000 บาท

1.ค่าอาหารกลางวัน คนละ 100 บาท 1 มื้อ 30 คน	เป็นเงิน 3,000 บาท
---	--------------------

3.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม คนละ 50 บาท 2 มื้อ 30 คน	เป็นเงิน 3,000 บาท
---	--------------------

รวมเป็นเงิน	6,000 บาท
-------------	-----------

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ตามความเหมาะสม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.เกษตรกรผู้นำได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรและเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อนำไปปรับใช้ในพื้นที่การเกษตรของตนเอง

8. ชื่อโครงการ โครงการคลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักการและเหตุผล

จากปัญหาอุทกภัยซ้ำซากในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ก่อให้เกิดความเสียหายให้กับประเทศอย่างมากมายและกว้างขวางในทุกภาคส่วน กรมชลประทานได้จัดทำแผนบรรเทาอุทกภัยเจ้าพระยาตอนล่างเพื่อแก้ไขปัญหาให้ครอบคลุมทั้งด้านอุทกภัย การขาดแคลนน้ำ คุณภาพน้ำ และการบริหารจัดการน้ำขึ้น โครงการคลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นโครงการหนึ่งของแผนบรรเทาอุทกภัยเจ้าพระยาตอนล่าง เพื่อเพิ่มศักยภาพการระบายน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณก่อนเข้าตัวเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยไม่เกิดผลกระทบกับบ้านเรือนริมตลิ่ง เป็นการขุดคลองระบายน้ำสายใหม่เพื่อผันน้ำเลี้ยงเมืองพระนครศรีอยุธยาจากแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงตั้งแต่อำเภอบางบาลถึงอำเภอบางไทร โดยการดำเนินโครงการจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมบางประการ กรมชลประทานได้จัดทำแผนอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นกับการดำเนินการโครงการฯ โดยประกอบด้วยแผนงานจำนวน 16 แผนงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายในการรับผิดชอบ แผนการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นแผนหนึ่งในแผนปฏิบัติการระยะดำเนินการโครงการ ของแผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ของโครงการคลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 - ปีงบประมาณ พ.ศ. 2574 จะดำเนินการในพื้นที่ 3 อำเภอ 10 ตำบล ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเป้าหมายเป็นเกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิต และให้เกษตรกรได้พัฒนาเรียนรู้ตามความต้องการ ตรงกับสภาพปัญหา และบริบทของพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในอาชีพการเกษตร

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เกิดการทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการฯ
2. เพื่อให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการเกษตร

เป้าหมาย

เกษตรกร 120 ราย

วิธีดำเนินการ

- 1) จัดทำโครงการตามงบประมาณจากสำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- 3) ดำเนินงานตามโครงการ
- 4) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

5) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ 3 ตำบล ในอำเภอบางบาล ได้แก่ ตำบลวัดยม ตำบลพระขาว และตำบลมาพราหมณ์

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2570

งบประมาณ รวมทั้งสิ้น 123,000 บาท

1. ค่าใช้จ่ายในการจัดเวทีถ่ายทอดความรู้ 3 ตำบลๆ ละ 40 ราย	เป็นเงิน 30,000 บาท
2. ค่าวัสดุสาธิตการผลิตเห็ด	เป็นเงิน 12,000 บาท
3. ค่าวัสดุการเกษตร สนับสนุนการผลิตเห็ด	เป็นเงิน 81,000 บาท
รวมเป็นเงิน	123,000 บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ตามความเหมาะสม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรได้ตรงตามความต้องการและสภาพปัญหาแต่ละพื้นที่
- 2.เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการเกษตรเพื่อลดรายจ่ายสร้างรายได้เสริมให้กับเกษตรกรได้
- 3.เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร

การวิเคราะห์ SWOT ระดับตำบล ตำบลพระขาว

การวิเคราะห์ SWOT ตำบลพระขาว

จุดแข็ง S = Strength

1. มีพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน และใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติ คลองบางบาล เหมาะแก่การทำการเกษตรตลอดปี

2. มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรชุมชนวัดยม จำนวน 1 กลุ่ม ดำเนินกิจกรรมการเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า ภูฐาน การแปรรูปขนมไทย และได้รับงบประมาณสนับสนุน โครงการเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย จำนวน 1 กลุ่ม (กลุ่มเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐานตำบลวัดยม) และกลุ่มได้รับความร่วมมือจากเกษตรกรในตำบลเป็นอย่างดี มีความสามัคคีและกลุ่ม มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
3. แหล่งน้ำและระบบชลประทานได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
4. สินค้าด้านการเกษตรมีความหลากหลาย เช่น ด้านพืช ข้าว ไม้ผล และพืชผักสวนครัว
ด้านประมง การเลี้ยงปลาในกระชัง และด้านปศุสัตว์ การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ ไก่พื้นเมือง
5. มีการคมนาคมขนส่งสะดวก สามารถขนส่งผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างรวดเร็ว และอยู่ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร
6. เกษตรกรมีใจรักอาชีพการเกษตรกรรม มีความกระตือรือร้น มีความใฝ่รู้ จากหน่วยงานราชการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้ามาสนับสนุน องค์ความรู้และเทคโนโลยี ด้านการเกษตร เพื่อนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

จุดอ่อน W = Weakness

1. เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก ทุน แรงงาน ปัจจัยการผลิต และไม่สามารถควบคุมราคาต้นทุนการผลิตได้
2. คุณภาพของผลผลิตยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด เกษตรกรยังไม่ได้เข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
3. พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ เกษตรกรไม่ได้เป็นเจ้าของพื้นที่เอง เป็นพื้นที่เช่าจากนายทุน
4. เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ
5. เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในการปรับปรุงและบำรุงดินอย่างถูกต้องและเหมาะสม
6. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ สุขภาพไม่แข็งแรง ปล่อยพื้นที่การเกษตรให้เขาแทนการทำ
การเกษตรเอง
7. ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ที่เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะเข้าสู่
แรงงานภาคอุตสาหกรรม

8. สภาพแวดล้อม แหล่งน้ำ พื้นที่ปลูก เสื่อมโทรม จากการใช้สารเคมีอย่างหนักและเป็นเวลานาน พร้อมทั้งเกษตรกรขาดความรู้ในการปรับปรุง บำรุงดินที่เหมาะสม

โอกาส O = Opportunity

1. รัฐบาลให้การสนับสนุนและความสำคัญกับภาคการเกษตรมาโดยตลอด
2. เกษตรกรในชุมชน มีการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการสนับสนุนโครงการหรือองค์ความรู้จากหน่วยงานราชการ และหน่วยงานภาคี
3. ผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์
4. มีเส้นทางคมนาคมสะดวกสบาย ง่ายต่อการเดินทาง ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร
5. มีระบบชลประทานเข้าถึงทุกพื้นที่การเกษตร สามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี
6. ส่งเสริมและสนับสนุนแหล่งเงินทุนในระดับรากหญ้า ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
7. ชุมชนตำบลวัดยม มีพื้นที่ปลูกกล้วยชนิดต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และมีปราชญ์ชาวบ้านด้านการปลูกกล้วย สามารถถ่ายทอดความรู้ และเป็นจุดเรียนรู้การปลูกกล้วยให้กับเกษตรกรในชุมชน และเกษตรกรในชุมชนใกล้เคียงได้

ข้อจำกัด T = Treat

1. ราคาปัจจัยการผลิตค่อนข้างสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นตามไปด้วย
2. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ไม่สามารถควบคุมราคาผลผลิตทางการเกษตรได้
3. ตลาดรองรับสินค้าในพื้นที่มีไม่เพียงพอ ทำให้เกษตรกรต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรไปจำหน่ายในพื้นที่อำเภอใกล้เคียง
4. การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช
5. การประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง และอุทกภัย เป็นพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากทุกปี เกษตรกรต้องรีบปลูกพืชและเก็บเกี่ยวผลผลิตให้ทันก่อนเกิดอุทกภัย
6. เกษตรกรนิยมใช้สารเคมี เป็นหลักในการแก้ปัญหา กรณีเกิดโรคแมลงระบาดในพื้นที่ เกษตรกรยังไม่มีความรู้ด้านสารชีวภัณฑ์
7. อัตราค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตรสูงไม่สอดคล้องกับราคาผลผลิตในปัจจุบัน

